

Recalling the attack on Pearl Harbor

by Ed Jerse

For those of us under fifty, the attack on Pearl Harbor is an event we read about in history books, like the Battle of Gettysburg or the charge up San Juan Hill. For many over fifty, it is a benchmark and they can recall exactly what they were doing when they first heard the news. But for a few, Pearl Harbor was something they lived through.

Edward J. Eckart's early years read like a history of the Depression era. Born in 1918, Eckart grew up on East 66th Street in the Slovenian neighborhood surrounding St. Vitus Church. He graduated from East Tech one year after Jesse Owens, the sprinter who would star in the Berlin Olympics of 1936.

It was the height of the Depression. Jobs were so scarce that Eckart's father had to take a job in a Detroit foundry. Eckart, at 19, joined the Civilian Conservation Corps and was sent by train to the Pacific Northwest. "They liked to send guys from the East west and guys from the West east," he recalls. For six months, he helped build an irrigation system near Walla Walla, Washington for \$35 a month.

Returning home, Eckart worked for the Work Projects Administration and then helped build bicycles in Murray, Ohio. As war clouds gathered over Europe, he realized that the prospect of getting drafted was greater than that of finding steady work. On March 24, 1941, he joined the Army and, in return for a three-year enlistment, was allowed to choose his specialty and station. He chose the Signal Corps, the Army's communications branch, and an exotic location where a new detection system, radar, was being developed. He also chose Pearl Harbor.

In Pittsburgh, Pennsylvania, Bill Catanese listened with interest to the radio reports from Europe. "Mussolini was on the move," he recalls. "Hitler was going into Poland. I knew for sure there was going to be a war." Joining the Army as an anti-aircraft gunner, Catanese was given his choice of four stations. "Alaska was too cold, the Philippines were too far, Panama was too hot, so I picked Hawaii." He arrived at Pearl Harbor on March 20, 1940.

Eckart and Catanese loved Hawaii. Eckart was stationed to the northeast of Pearl Harbor, which is in the center of the southern coast of the island of Oahu. Living in a tent, he was helping build a communications center which would monitor reports from radar posts being erected around the island. Catanese lived in Scofield Barracks, slightly closer to the harbor.

Few expected the Japanese to

Edward J. Eckart, left, and Bill Catanese recall the events of the Japanese attack on Pearl Harbor on December 7, 1941. Both men were at Pearl Harbor on that "Day of Infamy."

(Photo courtesy of Euclid Sun Journal.)

attack. "We joked about it, but we thought they'd be foolish to attack," says Eckart. "Did you ever think anyone would attack the United States?"

Nevertheless, an unusual quiet that came over the island made Eckart suspect that something might happen. On Saturday evening, December 6, 1941, he went to a dance hall to relax, but he went prepared. "Try to dance with a gas mask on your side," he joked.

On Sunday, December 7, Eckart rose early. On mess duty, he was setting tables for breakfast when, suddenly, heard a radio announcer say, "This is no maneuver. The rising sun has been spotted on the wings. This is an attack by the Japanese on Pearl Harbor." Nearly fifty years later, the announcement still gives Eckart a chill.

He ran outside to a scene of utter confusion. "The Japanese had come in low and I could almost count the whiskers on the pilots' faces." The planes seemed to be directly overhead and Eckart could see the single torpedo bombs they carried. Frantically, the men began digging foxholes and knocking down the tents which would be easy targets for the enemy planes.

At Scofield Barracks, Bill Catanese had finished breakfast and just returned to his bunk. Suddenly, the sky became pitch black with

smoke and "all hell broke loose. I never got my pants on so fast," he recalls. "I went out to Battery Street and I saw Japanese planes flying above the clouds." From his vantage point, Catanese could see smoke rising from the Arizona, the Utah, and other ships that had been hit in the harbor.

An errant bomb struck an adjacent barracks. "A soldier's shoes were laid up in front of his footlocker," Catanese remembers. "The tip of a shoe was cut off clean as a whistle

(Continued on page 2)

END YOUR CHRISTMAS SHOPPING WORRIES

Give a gift
subscription to
the American Home
newspaper. \$20 a
year for first time
subscribers!

Call 431-0628

And we'll even send
a card to the recipient
informing him (or her)
of your thoughtful gift!

Večer s škofom Pevcem—

Jutri zvečer bo v semenišču Borromeo »Večer s škofom Pevcem«, ki ga prireja Slovensko ameriški kulturni svet. Ob 6.30 bo koncert božičnih in verskih pesmi, ob 7. uri bo škof maševal, po maši bo sprejem, na katerem bo govoril o situaciji v Sloveniji dr. Karl B. Bonutti, ki se je od tam pravkar vrnil po 5-tedenskem obisku. Bil je povabljen od Ekonomske fakultete Ljubljanske univerze. Vstopnine za »Večer« ni in je javnost lepo vabljen.

Letna seja—

Društvo Kristusa Kralja št. 226 KSKJ ima letno sejo v nedeljo, 9. dec., ob 2. uri v Slov. domu na St. Clairju, v novem poslopju, soba 1 (zgornji). V istih prostorih bo ob 4. uri božičnica za mladinsko članstvo tega društva.

Najdene rokavice—

V nedeljo, 25. nov., ob priliki kosila društva Kr. Kralja št. 226, so bile najdene usnjene črne ženske rokavice v avditoriju šole sv. Vida. Kdor jih pogreša, naj pokliče 944-0020.

Letna seja predstavljena—

Glavna letna seja društva Presv. Srca Jezusovega št. 172 KSKJ, določena za 8. december, je bila predstavljena na sredo, 16. januarja 1991, v Baragovem domu, sicer ob običajnem času (5. pop.). Članstvo lepo vabljen.

Ali ste ob dežnem plašču?—

Nekdo je pozabil moški dežni plašč in sicer na martinovanju Belokranjskega kluba pretekli mesec. Lastnik ga dobi nazaj, če pokliče 481-3308 ali 361-5115.

Nova finančna ustanova—

Skupina rojakov ustanavlja novo finančno ustanovo, ki se naj imenuje Slovenian American Federal Credit Union. Za tisk niso še dali nobenega sporočila, gotovo pa bodo. Ko zvemo kaj več, bomo naknadno poročali.

Božičnica—

Društvo SPB prireja božičnico v nedeljo, 23. dec., ob 3. pop. v dvorani sv. Vida. Vsi prijatelji pristrčno vabljeni.

Silvestrovanji—

Pevski zbor Korotan priredi silvestrovanje z večerjo in plesom v Slov. domu na Holmes Ave. Večerjo bodo začeli servirati ob 7. zv. Za rezervacijo, pokličite Vido ali Nado Gregorc na 381-3850.

Baragov Dom priredi silvestrovanje v svojih prostorih. Večerja bo servirana ob 7. zv. Igral bo orkester. Vstopnice so po \$10 in želijo, da si jih nabavite v predprodaji. Pokličite 881-9617 za rezervacijo.

Miklavževanje—

Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi miklavževanje to nedeljo ob treh popoldne. Starši se lahko pogovarjajo z Miklavžem od 1. do 3. pop. v društveni sobi. Naprodaj ta dan bodo domači krofi. Vsi vabljeni!

Obilica oglasov—

Ker smo v predbožičnem času, dobivamo pri AD veliko oglasov, tako božičnih kot navadnih, zato lahko pride zaradi pomanjkanja prostora do zastoja pri objavljanju dopisov v obeh delih lista. Če se to kateremu dopisniku zgodi, se že vnaprej opravičujemo.

Rupel pisal o Clevelandu—

V številki 101-102 *Nove revije* je dr. Dimitrij Rupel obširno pisal o svojih vtisih po bivanju med nami v Clevelandu lansko jesen. Članek je sicer vsekakor zanimiv, je pa tudi neodgovoren, ker opisuje med drugim, zakaj določene naše velike ribe sovražijo druge, več teh tudi ocenjuje na ne preveč pozitiven način. Prav radi tega članek ni za objavo v tem listu, branje bo pa pravo uživanje za marsikoga. Tisti, ki poznamo opisane osebe, bomo opazili več napak glede podatkov. Največ pozornosti so deležni vodilni pri tukajšnji politični emigraciji. Če kateri, bo Ruplov članek na debelo fotokopiran.

Spominski darovi—

Michael Polensek, Cleveland, O., odbornik mestnega sveta, je poklonil \$25 v naš tiskovni sklad v spomin njegovih pok. starih staršev, Franka in Antonije Polenšek, ki sta bila dolga leta naročena na list.

Anne Smith, Warren, Pa., je darovala \$25 v spomin na pok. mamo Anno Močilnikar.

Frances Novak, Josephine Ambrosic in Marie Oražem so darovale \$25 v spomin 37. obletnice smrti njih matere Frances Oražem, ki je preminula 5. decembra 1953.

John J. Gross, Solon, O., je prav tako poklonil \$25 in sicer v spomin žene Lillian.

Annie Golop, Cleveland, O., je darovala \$10 v spomin mame Rosalijske Cendol ob 4. obletnici njene smrti.

Mary Sholar, Springhill, Fla., je darovala \$5 v spomin Mike Sholarja.

Vsem darovalcem se iskreno zahvalimo.

V tiskovni sklad—

Tine Susnik, Toronto, Kan., je daroval \$31.

Joe in Steffie Smolič, Euclid, O., sta poklonila \$25.

Hilary Rolih, Cold Springs Harbor, N.Y., je prav tako darovala \$25.

Pristrčna naša hvala darovalcem za njih naklonjenost.

Recalling the attack on Pearl Harbor

(Continued from page 1)

by a piece of shrapnel.” Fortunately, Eckart and Catanese were not in the direct line of the Japanese attack, which was aimed at the powerful Pacific fleet anchored in the harbor. Eckart’s company worked around the clock to complete the radar posts and did not get relief until Christmas. Catanese recalls the sight of tracer bullets and the sound of wild firing at night in the days that followed the attack. “I never closed my eyes for three days and three nights,” he recalls. In retrospect, Catanese feels that the Japanese “knew Hawaii like a book.” On a post-attack tour of the island, he saw that the Japanese had even dropped three bombs on an isolated airstrip used for civilian flying lessons. Ironically, the “surprise attack” was almost detected by two privates in Eckart’s company. Practicing on radar at a post on the northern side of the island, the men detected a large incoming force, but a superior mistook the force for

an expected formation of Army bombers and did not sound the alert. Eckart and Catanese remained in the service for the duration of the war. Eckart served in France after D-Day and Catanese participated in the invasion of Okinawa. Both settled in Euclid after the war. Catanese worked at the Fisher Body plant for 30 years. Eckart joined the City’s Engineering department and, among other projects, helped design the kidney-shaped pond behind the Orr Arena in Memorial Park. He also served many terms on City Council and, with his wife Mary, raised three sons, including Congressman Dennis E. Eckart. Next year will mark the 50th anniversary of the attack on Pearl Harbor. As survivors, Eckart and Catanese will be invited back to Hawaii. With the nation, they will commemorate one of the great events in American history and, on a more personal level, remember what they did on that day of infamy.

Campbell Labels
St. Mary’s Church, 15519 Holmes Avenue in Collinwood (zip 44110) is collecting Campbell’s labels of soup, beans, tomato juice, V-8 juice, Franco-American products, Swanson products, Prego, Juice Works and Recipe Dog Foods. In exchange for these labels St. Mary’s school can obtain some much needed physical

education and/or audio visual equipment. Labels may be sent by mail or delivered to St. Mary’s parish house.

Meeting
Waterloo Balinca Club annual membership meeting will be held on Sunday, December 16 at 1 p.m. Call for reservations for the dinner which follows the meeting 481-8659.

Donations
Thanks to the following for their generous donations to the Ameriška Domovina:
Milena Dovic, Euclid — \$9.00
Gertrude Logonder, Peoria, Ill. — \$10.00
Mrs. Joseph Zupancic, Lyndhurst, O. — \$5.00
Alojzij Kramar, Weston, Ont., Canada — \$9.00
Stan Skrbis, Richmond Hts., O. — \$9.00
Stanley Markun, Joliet — \$25.00
Terry Hinkle, Silver Lake, O. — \$8.00
Ivan Boh, Worthington, O. — \$9.00
Marjan Gaspersic, Euclid — \$9.00

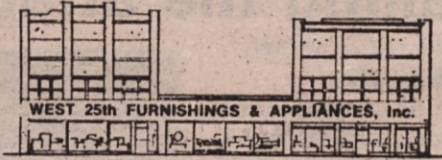
SHA Birthdays
Happy Birthday to the following residents of the Slovene Home for the aged who have birthdays in December:
12-02, Frances Lawicki, 79
12-04, Mary Grill, 85
12-05, Thomas Quate, 86
12-08, Jennie Stopar, 86
12-10, Mary Augustine, 102
12-13, John Sritof, 81
12-14, James Guarino, 78
12-14, Vida Turk, 60
12-21, Anna Lewicki, 99
12-22, Richard Medves, 63

In Memory
The Orazem sisters, Frances Novak, Josephine Ambrosic and Marie Orazem donated \$25 to the Ameriška Domovina in memory of their mother **Frances Orazem** on the occasion of the 37th anniversary of her death on Dec. 5th. Many thanks to these wonderful ladies who give so much of their time and talents to Slovenian cultural causes and humanitarian endeavors.

Expect Success
Editor:
It is again time to renew our subscription to Ameriška Domovina. Hoping we can expect many years of continued publication of the paper, we remain, gratefully.
Frank and Dorothy Cecelic
Chandler, Ariz.

Christmas Play
A Christmas musical: St. Mary’s (Collinwood) School students will present the musical, “Quintillius: The Star That Shone” on Thursday, December 13 at 7:30 p.m. in the school cafeteria. All parishioners are welcome to attend.

WEST 25th FURNISHINGS & APPLIANCES, Inc.

2104 West 25th Street (Cor. of Chatham)

Large Selection of Living Room, Bedroom, and Dining Room Furniture
Springs - Mattresses - Recliners - Refrigerators - Stoves - Washers - Dryers - Freezers - Televisions

And everything needed for the modern home.
Hours: Mon. and Thurs. 9 to 7 • Wed. 9 to 1
Tues., Fri., Sat., 9 to 6

Visit us during our 41st Anniversary
Sale and Save 10 - 50% off
EVERYTHING

You can call with confidence on Tom or Alex
241-3604
Free 1991 Calendar

AMLA — Insurance for the Entire Family

AMLA invites you to become a member of an organization that not only provides benefits for you and your family, but continuously promotes fraternalism and the perpetuation of our common heritage and culture by sponsoring many fraternal events during the year, and by contributing to many noteworthy organizations in our community, Slovenian American and American.

We have a wide variety of insurance plans to suit your needs, with attractive rates, including Whole Life, Whole Life — 12 Year Vanishing Premium, Whole Life Single Premium, 20 Pay Life, and Juvenile Term insurance, plus our new Life with Educational Fund plan that has an exciting annuity feature. Current members who wish to increase their coverage or to bring other members of their families into AMLA, please contact your lodge secretary or campaigner for more details. If you’re not a member, please feel free to visit our Home Office or phone for more information. Our Home Office is open Monday through Friday, from 8:30 a.m. to 5 p.m. Our friendly staff is waiting to greet you in person or over the telephone. We’re looking forward to hearing from you soon!

AMERICAN MUTUAL LIFE ASSOCIATION

19424 South Waterloo Road
Cleveland, Ohio 44119
Telephone: (216) 531-1900

JOSEF IS BACK...
with Tina, Lenka & Brenda at
5232 Wilson Mills Road
Richmond Heights
formerly Josef’s Hair Design
& The Polo Club

Call for An Appointment **461-7989**

Merry Christmas
and Happy New Year
Your Name

Street Address
and City

Merry Christmas
and Happy New Year
Your Name

Street Address
and City

Merry Christmas
and Happy New Year
Your Name
Street Address and City

American Home Publ. Co.,
6117 St. Clair Ave.,
Cleveland, OH 44103

Dear Sirs:

Enclosed is my check for ———— for a ☐ \$30.00 ad; ☐ \$20.00 ad; ☐ \$10.00 Christmas ad to appear in the Ameriška Domovina.

My name _____

My address _____

City and State _____

Your neighborhood

5915 St. Clair Avenue

Open 7:00 a.m. - 12 midnight

Every Day of the Year

Lottery tickets - Cold Beer & Wine

We Also Carry Imported
Slovenian Wines and
Radenska Mineral Water

We also sell Daily Lottery Tickets.
Julius Sable, Owner

FEET HURT

Don't Walk In Pain —
Why suffer another day from
painful foot problems? Let us
get you back on your feet
quickly, safely and
comfortably.

- Hammer toes
- Corns
- Calluses
- Joint pain
- Bunions
- Warts
- Ingrown nails
- Heel spurs
- Diabetics

**A COMPLETE
FOOT
EXAMINATION
AT
NO CHARGE**

A \$35.00 Value

DR. STEVEN A. NOVAK
Podiatric Physician & Surgeon

**591 E. 185 ST.
692-3668**

- Most Insurance Plans
Accepted including
Medicare & Medicaid
- House Calls
Available

ROCKY RIVER
333-4280
20150
CENTER RIDGE

EUCLID
692-3668
591
E. 185 ST

W. CLEVELAND
941-2724
10310
LORAIN AVE

BEDFORD
232-0096
836
BROADWAY AV

TIM McGREW - JERRY KELLER

We serve residential and
commercial customers with a
rainbow of colors.

All Heights areas,
Willoughby, Willowick, Euclid,
Richmond Heights, Painesville,
Mentor, Solon and Madison.

To refresh and beautify your
home with a new carpet,
call us at

Shore Carpet

854 E. 185 ST., CLEVELAND
Residential and Commercial

STORE HOURS

Mon., Tues., Thurs. 9:00-8:00
Wed., Fri., Sat. 9:00-5:00

531-0484

FREE HOME
ESTIMATES

Happy Holidays

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO!

Raddell's Sausage Shop

"Quality Sausage Is Our Business"

(216) 486-1944

478 E. 152nd Street — Cleveland, 44110

'Ice Wine' from Slovenia

by Andrej Dvoršak
'Slovenija' magazine

Not only for automobiles,
but for wine as well there is a
waiting list. You can not just
buy ten bottles, but only two,
or three at the most, and the
price is as high as if you were
buying a Mercedes of a wine

This is the co-called Ice Wine
produced by Mercator's
Metlika wine cellar. It has
been declared Yugoslavia's
finest wine of 1986, and ex-
perts say that at the world level
there is really not much com-
petition for this wine from
Slovenia.

This is but one of the superb
wines from this wine cellar,
which are marketed under the
commercial name of Koled-
nik.

A true ice wine, such as the
one of Metlika, requires the
following conditions for four
to five days prior to grape
picking: night temperatures
must range between 28 to 23
degrees F. and day
temperatures must not rise
above the freezing point. On
the day of picking, the morn-
ing temperature must range
between 19 and 17 degrees F.
At this temperature, the water
in the grape freezes, while all
the other substances (acids,
aroma, and sugar) are concen-
trated. It is important that the
picking and subsequent treat-
ment of the grapes is carried
out as quickly as possible. The
grapes must be still frozen
when they are brought to the
cellar where they are pressed
without crushing and stemm-
ing. The result is a highly-
concentrated new wine.

"The grape picking was done
on Christmas Day and the
morning temperature was 19
degrees F. We began at seven
in the morning. Everyone pit-
ched in, the general manager
as well as the warehouse
keeper. It only took us one
hour to do the job, and at nine
in the morning the new wine
from the frozen grapes was
already in the barrels."

Not every
year is suitable for the produc-

tion of this precious wine, and
this beverage is rarely present
even at a 'king's feast.' It is of
such rarity and uniqueness
that only true lovers of wines
can afford it.

Flood Reports

Due to the numerous adver-
tisements in this week's paper,
the two Slovenian Flood
reports will be printed next
week. There are some very
generous donations for the
flood victims.

Next week's paper will be a
minimum of 24 pages.

A new beginning but...

Auld Lang Syne for the Polka Village

After twenty years Tony's Polka Village (Records -
Tapes) will close its operation (December 30). Beginning
January 8, 1991 the Polka Hall of Fame will handle
Souvenirs, Records, and Tape sales at 291 East 222nd
Street, Room 152, Euclid, Ohio 44123, Telephone
(216) 261-FAME (3263). Open daily and staffed by
American Slovenian Polka Foundation. 1991 Catalogue
Available.

Tony Petkovsek will expand his polka tour promotions
with Kollander Travel at the present address, 971 East
185th Street, Cleveland, Ohio 44119, and continue
producing his ever popular "Live" radio programs from
his same remote studio and office base. His new direct
phone line will be (216) 481-TONY (7669) or nationally
the Kollander toll-free number (800) 321-5801.

Christmas Greetings

100% FREE Freedom CHECKING

- No ATM Fees
- No Monthly Fees
- 200 Free Checks
- Unlimited Check Writing
- No Minimum Balance
Required
- No Strings Attached

**\$10.00
BONUS**
when you open a
Checking Account

- Cleveland 920 E. 185th St. 486-4100
- Cleveland Hts. 1865 Coventry Rd. 371-2000
- Euclid 1515 E. 260th St. 731-8865
- Mayfield Hts. 1351 SOM Center Rd. 473-2121
- Parma Hts. 6650 Pearl Rd. 845-8200
- Pepper Pike 3637 Lander Rd. 831-8800
- Richmond Hts. 27100 Chardon Rd. 944-5500
- Shaker Hts. 20200 Van Aken Blvd. 752-4141
- South Euclid 14483 Cedar Rd. 291-2800
- Willoughby Hills 2765 SOM Center Rd. 944-3400

**METROPOLITAN
SAVINGS BANK**

Your Friendly Neighborhood Bank

Metropolitan Savings Bank of Cleveland • Member FDIC

Death Notices

PAUL VALENCICH SR.

Paul Valencich Sr., 86, died in Meridia Euclid Hospital on Sunday, December 2 after a brief illness.

Mr. Valencic was born in Nova Vas Jelsane. He came to Cleveland in 1929 and was a resident of Dalewood Dr. for 40 years. He was employed in the shipping department of Fisher Body for 40 years. He retired in 1966.

Paul was the husband of Sylvia (nee Polk), the father of Paul Jr. and Roseanne Zak (Calif), and Pauline (dec.), grandfather of Paulette Perry and Steven (dec.), great-grandfather of Sarah and Hannah Perry, brother of the following all of Yugoslavia Anton, Joseph, Ivan and Milan, and the deceased Maria, Ivanka and Rozalija.

Visitation was at Zele Funeral Home, 452 E. 152 St. Funeral is today (Thursday, Dec. 6) at 9:45 and at St. Jerome Church at 10:30 a.m. Burial in All Souls Cemetery.

day) Dec. 6 at Zele Funeral Home, 452 E. 152 St.

INEZ POCH

Inez Poch (Dellafiora), 89, a Euclid resident for 45 years, died Wednesday, Nov. 28 in Meridia Euclid Hospital.

Inez was born in Graceton, Pa. She was employed on the assembly line for Fisher Body for 22 years, retiring in 1963.

Inez was the mother of Isabelle Tomsic, grandmother of six, great-grandmother of six, sister of Edith Skilly, Nellie Legan and Theodore and Louis (both dec.).

Funeral services were Dec. 1 at St. Mary Magdalene Church. Burial was in All Souls Cemetery. Arrangements by Zele Funeral Homes, Inc.

MARY MOREL

Mary (Yaksich) Morel, beloved wife of Stanley J., sister of Frank, Steve, Barbara Balko, Frances Fiedlee, aunt of many nieces and nephews.

Funeral Mass was at 9:30 a.m. Saturday, Dec. 1 at St. Williams Church, Euclid. Family received friends at the Grdina-Cosic Funeral Home, 17010 Lake Shore Blvd. last Friday. Interment at Hillcrest Memorial Park Cemetery in Sharon, Pa.

In Loving Memory

of the
Fifth Anniversary
Of Our Beloved Husband
Father and Grandfather

Victor J. Svete

He died Nov. 27, 1985.

*Oh, how patient in thy suffering,
When no hand could give thee ease,
God the helper of the helpless
Saw pain and gave thee peace.*

*A little corner in our hearts
Is set aside for you,
As long as life and memory lasts
We will remember you.*

Sadly missed by:
Victoria — wife
Children and
Grandchildren

JOSEPH KODRIC

Joseph Kodric, 98, beloved husband of the late Mary (nee Kolenc), father of Mary Short and Rose Hyote (Ariz.); grandfather of five, great-grandfather of 10, and great-great grandfather of nine. Private services were held at the Zak Funeral Home, 6016 St. Clair Ave.

In Loving Memory

of the 2nd Anniversary
of the death of our
Beloved Husband,
Father, and Son,
Brother and Uncle

Joseph S. Gerich, Jr.

who died Dec. 8, 1988

*A million times we needed you
A million times we cried:
If love alone could have saved you
You never would have died.*

*In life we loved you dearly
In death we love you still;
In our hearts you hold a place
No one else can never fill.*

Sadly missed by:
Loving wife - Andrea
Children - Julie, Joseph III
and Benjamin
Mother - Veronica
Brothers - Stanley, Matt.
Stevie and families

Cleveland, Dec. 6, 1990.

JENNIE TROHA

Jennie Troha (nee Jelnikar), 64, died suddenly Wednesday, Nov. 21 after an automobile accident.

Jennie was born in Cleveland, a resident of Mohawk Avenue. She was the wife of Philip, the mother of Steve.

Private services were held with burial in All Souls Cemetery. Arrangements by Zele Funeral Home.

ALMA COLARIC

Alma Colaric (nee Muti), 73, died Thursday, Nov. 29 at her home in Independence after a long illness.

Alma was the wife of Ben, mother of James, daughter of Ada (nee Ricci) and Steve (dec.).

Funeral services were held Monday, Dec. 3 at St. Christine Church. Burial was in All Souls Cemetery. Zele Funeral Home was in charge.

Al Koporc, Jr.

Piano Technician
(216) 481-4391

Events...

Sunday, Dec. 9

AMLA Children's Christmas Party at Slovenian National Home.

Sunday, Dec. 9

Slovenian Women's Union Branch 50 Dinner and Social at 1 p.m. at the Slovenian Workmen's Home, 15335 Waterloo Rd., Cleveland.

Tuesday, Dec. 11

PSWA Circle 2 Potica Baking Day. For poticas call 531-3595 weeks in advance.

Sunday, Dec. 16

St. Lawrence Lodge No. 63, St. Joseph Lodge No. 146 and St. Anne Lodge No. 150 Children's Christmas Party at Slovenian Hall on E. 80th St. at 3:00 p.m.

Monday, Dec. 31

Slovenian National Home, E. 80 St., New Year's Eve Party. Sit down meal with bottle of cheer, Music by Joe Tomsick, followed by Continental Breakfast. Donation \$55.00 a couple, \$30 single. Call 341-7540 or 341-6136 or 641-9664 after 5 p.m.

GRDINA-COSIC Funeral Homes

17010 Lake Shore Blvd. 1053 E. 62 St.
531-6300 431-2088

28890 Chardon Road
Willoughby Hills
944-8400

A TRUSTED TRADITION FOR 85 YEARS

ZAK-ZAKRAJSEK

Funeral Home

6016 St. Clair Ave.

Phone 361-3112 or 361-3113

• No Branches nor Affiliations •

Zachary
A. Zak,
licensed
funeral
director

Zele Funeral Home

Memorial Chapel

452 E. 152 St. Phone 481-3118

Addison Road Chapel

6502 St. Clair Ave. Phone 361-0583

Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo posrežbo.

BRICKMAN & SONS FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave. 481-5277

Between Chardon & E. 222nd St. — Euclid, Ohio

Vladimir M. Rus Attorney - Odvetnik

6411 St. Clair (Slovenian National Home)
391-4000

In Loving Memory

Of Our Husband,
Father, Grandfather, and
Great-Grandfather

Frank Kosmerl

Dec. 7, 1977

*We often sit and think of him
when we are all alone.
For memory is the only friend
that grief can call its own.
Live ivy on the withered oak,
When other things decay;
Our love for him will still keep
green and never fade away.*

Sadly missed by:

Loving wife -
Frances Kosmerl
Sons - Frank & wife, Joan
Richard and wife, Maureen
Daughter - Agnes Tercek
and husband, Albin
16 grandchildren, and
5 great-grandchildren

In Loving Memory

OF OUR PARENTS, GRANDPARENTS
AND GREAT-GRANDPARENTS

Josephine Trcek John Trcek

October 25, 1985

June 24, 1976

*Dear parents, so gentle and kind,
Look down from heaven above and
Know that the care you gave is
Returned in our love forever more.*

Sadly missed by:

Son — Albin & wife Agnes
Daughter — Josephine Zaman
and
9 Grandchildren
7 Great-grandchildren

Slovenian Christmas Spotlighted

"Christmas in Slovenia," a free theater performance based on the colorful Slovenian holiday customs was presented in Chicago's Museum of Science and Industry's Auditorium on Sunday, Dec. 2nd.

Mr. Anthony Gaber is this year's tree and program chairman. The theater performance featured Slovenia's holiday celebrations and colorful Christmas customs, as

presented by the parishioners of St. Stephen's Church.

Collinwood Pensioners News

The meeting of the Collinwood Pensioners was called to order by president John Habat on Wed., Nov. 14 with 179 members in attendance.

Antoinette McGrath of the By-laws committee read the new by-laws which were approved by the membership.

Our next meeting is the Christmas Party on Wed.,

Dec. 12 with a cost of \$5. Julia Zalar is the cook.

New names proposed by the nominating committee consisting of Antoinette McGrath, Doris Sadar, Justine Skok were as follows: president John Habat, vice president Matt Zabukovec recording secretary Jennie Tuma and treasurer Louise Fajda assisted by Ann Bechert.

Bake Sale

St. Vitus Catholic War Veterans 1655 Ladies Aux-

Anton M. Lavrishia

ATTORNEY-AT-LAW
(Odvetnik)

Complete Legal Services
Income Tax-Notary Public

18975 Villaview Road
at Neff
692-1172

iliary will have their annual Bake Sale and Raffle on Saturday, Dec. 8, after the 5 p.m. Mass and on Sunday, Dec. 9 after all Masses until 1 p.m. in the Veterans Club Room.

**Carst-Nagy
Memorials**
15425 Waterloo Rd.
481-2237
"Serving the
Slovenian Community."

Euclid, Ohio Beverage

635 East 200 St.

Euclid, Ohio 44119

486-0595

Open 10 a.m. until 8:30 p.m.

Except Saturdays, open until 6:30

Closed Sundays

We have a great selection of
imported and domestic fine quality
wines, beers, liqueurs.

VIPAVA — CHARDONNAY

We carry fine Ohio quality wines -
CHALET DEBONNE (Madison, Ohio)

GENESEE and COORS • PARTY BALLS •
The Briggs - owners

J

JACKSHAW CHEVROLET, INC.

543 EAST 185th STREET • EUCLID, OHIO 44119
216/486-4400 • LAKE COUNTY 951-3784

STEPHEN M. JACKSHAW
President

Bus. Phone (216) 486-4400
Lake Co. (216) 951-3784

*Wishing the Slovenian community
a Happy and Healthy Holiday
and New Year!*

**For any of your automotive needs
sales • service • parts or body work,
call me personally!**

Steve Jackshaw

*Happy holidays to all our
SLOVENIAN FRIENDS*

from

Alex and Peter Paporizos

**First Annual
NEW YEAR'S EVE GALA**

Join Us for an
Evening of Fine Dining
and Dancing in our
Executive Party Room
7 p.m. - 1 a.m.

OR

**In Our 2 Dining Rooms • Lounge
We'll be serving:**

Steaks • Lobster • Veal
• Prime Rib • Seafood

NEW YEAR'S EVE 11 am - 1 a.m

**Our 6 rooms can accommodate
up to 575 people:
Private Rooms Available
for 30-175 guests. Reserve
now for Holidays or any special occasion**

**Party
Rooms**

*Visit the New Home
of*

**Alexander's
RESTAURANT**

22305 Lakeshore Blvd., Euclid
(formerly Smith's)

731-1800

TASTE THE FINE WINES

**Chalet
DEBONNE**

V I N E Y A R D S

This Holiday Season, choose the
wines of Chalet Debonne.
Nationally recognized as a
premium producer of fine
vintages, including Chardonnay
and Riesling. Consider custom
labeling for business and personal
gift giving.

Call us for details: 216-466-3485
7743 Doty Rd., Madison, OH 44057

Ask for our wines in fine
Northeast Ohio wine shops
and restaurants.

Corporate and custom
labeling accounts invited.

**Christmas Klobase
Kronski Sausage**

**Kronski sausage — a
gift from the old country
for friends, relatives or for yourself.**

Call and Order Now!

5 lbs. Kronski Sausage \$20.45

10 lbs. Kronski Sausage \$38.40

Prices Include Shipping

We Can Ship Anywhere In the U.S.A. — Call Now!

Toll Free 1-800-443-3833

Kronski CORPORATION

SAUSAGES

P.O. BOX 1539

ROCK SPRINGS, WYOMING 82902-1539

SLOVENIA FLOOD RELIEF

Torrential rains on November 1 and 2, which dumped tons of water, brought catastrophic flooding to large areas of Slovenia. The Slovenian Red Cross has reported to the Alliance of Slovenian Americans that 33 municipal districts (občine) were flooded. Thirteen of the 33 suffered grievous damage: Brežice, Celje, Domžale, Idrija, Kamnik, Krško, Laško, Litija, Mozirje, Sevnica, Škofja Loka, Velenje, Žalec.

Early reports estimate that more than 3,000 families suffered serious losses. In some areas, villages were almost completely inundated. Torrents of water cascading down hillsides uprooted trees and swept away buildings. Adding to the destruction in some areas were mud slides which buried homes.

Bridges, schools, day-care nurseries, homes, factories, roads, communication networks, clinics, all were seriously damaged or swept away by this "once in 100 years" deluge. Tons of topsoil washed away as flood waters spilled over fields and in many cases swept away this past year's harvest from storage bins and warehouses. Worse yet, the loss of topsoil will affect adversely Slovenia's harvests for many years, perhaps even permanently. In one "občina," 300 persons were left without a roof over their heads. Damage has been estimated at upwards of one billion dollars, truly huge for a country Slovenia's size and population.

In order to rebuild the infrastructure which was destroyed or damaged, and help its citizens repair or rebuild their homes and farmland, Slovenia will shoulder a staggering financial burden. The Alliance of Slovenian Americans has established a relief fund to try to help ease that burden. Checks can be sent to SLOVENIA RELIEF FUND, c/o First Federal Savings Bank, 1215 Superior Ave., Cleveland, OH 44114.

All contributions will be acknowledged. All the money donated will be sent to the Slovenian Red Cross, earmarked specifically to aid victims of the floods. We in the Alliance ask you to open your hearts this Christmas season to our Slovenian cousins — and contribute to the Flood Relief Fund. Lift their hearts in this troubled time by showing with your generosity that you care! And to those of you who have already donated, we give our warm thanks.

Florence F. Unetich

Anthony Hiti, Alliance Treasurer, reports receipts of the following donations in the last week:

- Our Lady of Fatima Lodge 225, KSKJ \$35.00
- Dr. Anthony F. Spech, M.D. \$100.00
- Stella Rupe \$25.00
- Dr. Rudolph M. Susel \$100.00
- Marie J. Shaver \$25.00
- Josephine Turkman \$25.00
- Drago and Slava Prelog \$200.00
- Slovenian Society Home, Euclid, O. \$100.00
- Frank and Joanne Pollak \$100.00
- June Price \$25.00

Ivan Berlec	\$100.00
Antoinette M. McGrath,	
In memory of the Antoncic family	\$50.00
Tony and Dorothy Spendal,	
in honor of Frances Kapel on her 90th birthday .	\$25.00
John and Sophie Zele	\$100.00
Thomas and Angela Zabjek	\$20.00
William and Jean Sterling	\$5.00
Mary Cermelj	\$20.00
Stanley and Mary Zihlerl	\$100.00
Sally Furlich	\$10.00
Alice Arko	\$10.00
Helen Novinc	\$5.00
Anna Silc	\$5.00
Andrew and Mary Champa	\$100.00
Total	\$1285.00
Anonymous Cash Donations	\$0738.00
Total	\$2023.00
Previous Total	\$1750.00
Total to Date	\$3773.00

WHOLESALE
RETAIL

CANDLES, MARTIRAKIA
BOUBOUNIERIS

Imported Beer

CT-DE-IA-MA-ME-NY-OR-VT-5¢
MI-10¢ REFUND CA Redemption Value

Brewed and Bottled by Pivovarna Laško, Slovenia

GOLDHORN CLUB

Made in the Traditional way for over 150 years

net. cont. 330 ml - 11.2 fl. oz.

ATHENS PASTRIES
AND IMPORTED FOODS

Patraiki Wines...Olives...Feta...Gyro...Fillo...Homemade Baklava

2545 Lorain Ave.
Cleveland, Ohio 44113

George & Becky Alex
(216) 861-8149

Recipes

**OHIO CHICKEN BREASTS
IN OHIO RASPBERRY
CHARDONNAY SAUCE**
*Zona Spray, The Cookery,
Zona Spray Cooking School*
4 Ohio-raised chicken
breasts, skinned and boned
Salt and freshly ground black
pepper (to taste)
1/4 cup all-purpose flour
1 tablespoon olive oil
1/4 cup raspberry vinegar
2/3 cup Ohio chardonnay
wine
1/2 cup full-flavored
chicken broth
1 tablespoon butter (optional)
Lemon juice (optional)
Fresh herbs (for garnish)

Over high heat, saute seasoned and lightly-floured chicken in olive oil until cooked halfway through, about 1-2 minutes. Turn and cook until springly to the touch, another 1-2 minutes. Remove chicken to warm platter while preparing sauce.

Pour raspberry vinegar into pan; raise heat and reduce vinegar completely. Add chardonnay; raise heat and cook chardonnay until only 1-2 tablespoons remain. Add chicken stock, and salt and pepper to taste.

Remove from heat. Swirl in optional butter to thicken slightly and give shiny appearance. Add squeeze of lemon if sauce is a bit sweet.

Slice chicken breast thinly on diagonal and arrange on plate. Pour sauce over top. Garnish with fresh herbs. Serve with glasses of Ohio chardonnay wine.

Japan to Help Build GE Jet Engines

General Electric Co. and Ishikawajima-Harima Heavy Industries, Inc. said they will work together to build a new generation of jet engines, marking the first time GE has taken project investment from Japan.

TUESDAY, DECEMBER 4, 1990

THE PLAIN DEALER

Why should Slovenia want to exit?

By PETER MILLONIG

When Slovenia co-founded the state of Yugoslavia in 1918, the new arrangement was then considered to be, more or less, a voluntary union of nations. Today, Yugoslavia is a union of nations that have hardly any stronger desire than to become sovereign.

What caused this turn of history and why is Slovenia, the most advanced republic, in the forefront of such aspirations? Slovenia's per-capita income is at near \$6,000 a year, way above the Yugoslav average. It has only 8% of the total Yugoslav population, but it produces 20% of the GDP and close to 30% of exporting goods sold to EEC and EFTA countries. There is almost no trade imbalance and a negligible budget deficit. And since April of this year, a parliamentary democracy is trying to free the nation from the bureaucratic shackles of the previous communist regime.

One could, therefore, initially conclude that there are no reasons for Slovenia to demand a different Yugoslavia.

But these are precisely the reasons. Yugoslavia, like all communist countries, is not only economically in shambles — which makes life unbearable for those who work the hardest and get the least in return — but it also never managed to resolve its severe multinational crises that have, for instance, led to bloody clashes between ethnic groups in Kosovo and to various forms of oppression of dissenting ideas.

If destabilization is not stopped, the country has the explosive potential to undermine the foundation of the new European home, with the prospect of thousands of refugees flooding the continent.

The question is, can this continuous deterioration be reversed and how? The U.S. government seems convinced that all problems are solvable through democratic changes, such as free elections, market reforms and respect for human rights, provided that the foremost political prerogative, territorial integrity of the state of Yugoslavia, is not violated.

In my judgment, this attitude lacks the understanding that not much can be changed, unless every nation in Yugoslavia has the right to self-determination. Or, as former National Security Adviser Zbigniew Brzezinski recently said on "Meet the Press," democracy can be established only through self-determination.

He, of course, referred to the Soviet Union, but the same principle applies to Yugoslavia, which is, due to its multinational structure, often rightfully compared to the Soviet Union.

It is true that an established parliamentary democracy would put the Communist Party, whatever its new name, into oblivion and pave the way for constitutional guarantees of basic social and political freedoms. But the completion of such a process presupposes that there is unanimity between the nations of Yugoslavia as to what alternative to choose in restructuring the country once and for all.

So far, there is no unanimity at all among the constituent parts, since Serbia, the largest republic, detests losing control over Yugoslavia, and all other republics and provinces detest implementing reforms that do not include the right to self-determination.

How can there be unity among

the nations of Yugoslavia — a prerequisite for democratic changes — when there is no mutual consent on the type of government, internal arrangements and economic policy? Territorial integrity requires an attitude of parity; the notion that differences can be worked out only through continuous compromise.

It is no compromise when Serbia, the extended arm of the federal Communist Party, manages to abolish the autonomy of two Yugoslav provinces, Kosovo and Vojvodina; when it imposes a trade embargo, duties and other restrictive economic measures against Slovenia; when it instigates ethnic unrest through its own population living in other republics; when newspapers in Serbia write that a military coup against Slovenia is imminent, for it has decided to hold a referendum on whether to declare independence.

Yugoslavia had 45 years to show the world that it is capable of solving its economic, political and multinational crises. It did not succeed. Why not give the concept of Slovenia a chance to prove it works?

This concept rests on three pillars: on the right to self-determination of the Yugoslav nations, on European integration and on the establishment of strong economic ties with the East.

Sovereignty of individual republics seems to conflict with the current structure of the federal state. In reality, it is a transformation to a more advanced stage of statehood, in which individual nations in a federation shall exercise

sovereign powers and also decide what types of state duties they wish to transfer to common institutions of a supranational character.

President Mikhail Gorbachev is already aware that the Soviet Union can be solved only by such a legal structure. Yugoslavia will have to become aware of that reality, too.

European integration is imperative for any country located at the fringes of the new European economic movements. Slovenia, bordering on Italy, Austria and Hungary — clearly in an advantageous geographic position — does, of course, not wish to miss out on new opportunities. At the same time, it is uniquely qualified to play a significant role in increased economic cooperation between East and West.

All Slovenia needs is support in the understanding that Yugoslavia can only survive the transition from communism to capitalism in a peaceful fashion if it becomes a union of sovereign nations. If that is understood, then Slovenia, a leader in the movement to restructure Yugoslavia, can solve the Balkan conflict — and prevent the powder keg from igniting. Only then will there be no Lebanon in Europe.

Millonig is head of the Bureau of the Republic of Slovenia in Washington.

VESTI IZ SLOVENIJE

Ustavna komisija dosegla konsenz o vsebini plebiscita — Milan Kučan tudi mnenja, da bi bil neuspeh plebiscita prava katastrofa

V ospredju pozornosti v Sloveniji zadnji čas je vprašanje plebiscita o neodvisnosti Slovenije. Ustavna komisija slovenskega parlamenta je objavila predlagan tekst oz. vsebino plebiscita, o katerem naj bi glasovali slovenski volilci. Ta tekst je objavljen spodaj (vzet iz *Dela*, 24. novembra). Druga vprašanja so bila še odprta, npr. kakšna naj bi bila potrebna večina za uspeh plebiscita in tudi datum za plebiscit.

O plebiscitu so obširno govorili 23. novembra v Bocu na zasedanju Društva novinarjev Slovenije (prirejali so letne Gorjupove dneve) predsednik vlade Lojze Peterle, zunanji minister dr. Dimitrij Rupel in drugi člani vlade (Igor Bavčar, Janez Janša, Stane Stanič). Zbrani novinarji so se zanimali največ za plebiscit in za čas, ki bo temu glasovanju sledilo. Poročilo novinarjev *Dela* Branka Sobana in Marka Pečauerja je bilo objavljeno 24. novembra, sledijo pa odlomki le-tega:

»Predsednik vlade in ministri so opozarjali, da osamosvajanje, če se bo Slovenija seveda odločila za samostojnost, ne bo opravljeno čez noč. Sprejeti bo treba novo ustavo, nove zakone, saj bo Slovenija sama morala prevzeti delo mnogih zveznih institucij. Meje s Hrvaške ne bo. Peterle je menil, da meje ni smiselno postavljati tam, kjer je nikoli ni bilo.

Lojze Peterle je dejal, da bo vlada k sodelovanju pritegnila tudi tuje strokovnjake. Tako bo že kmalu zaposlila človeka iz Svetovne banke, ki naj bi se ukvarjal z angažiranjem tujega kapitala pri nas. Pogovarjajo se s strokovnjakom za sanacijo bank in z drugimi.

Do zanimive razprave je prišlo po vprašanju dopisnice beograjske Politike, kaj bo s Srbi v Sloveniji, potem ko bo ta postala samostojna država. Bodo Srbi dobili status manjšine? Lojze Peterle in dr. Dimitrij Rupel sta menila, da ni nobenih razlogov za tak status. Druga stvar pa je zaščita njihovih pravic. Oba sta obljubila, da bo slovenska država storila vse, da ne bo pri nas prizadet nihče, ki ni slovenskega rodu.

»Odločili smo se za svojo pot. Že pred tremi leti mi je bilo jasno, da je na koncu te

poti referendum, kot smo mu takrat rekli, oziroma plebiscit, je danes na pogovoru z novinarji, zbranimi na Gorjupovih dnevih v Bocu povedal Milan Kučan, predsednik predsedstva Slovenije. Večina pogovora z njim je bila posvečena temi plebiscita.

»Končni cilj našega potovanja je slovenska nacionalna država, je dejal Milan Kučan. »Skozi vso pot, ki smo jo prehodili, smo oblikovali slovensko nacionalno državo. Mednarodno še ni priznana vendar je subjekt v Jugoslaviji in mednarodni skupnosti.

Plebiscitno vprašanje po Kučanovem mnenju omogoča oblikovati tako povsem samostojno državo kot konfederalno povezavo. Morda bi bilo namesto o konfederaciji ustrežnejše govoriti o jugoslovanski ekonomski skupnosti. Tudi povsem samostojna država se bo morala povezati v integracijske tokove.

Na vprašanje o različnih scenarijih dogajanja po plebiscitu, je Kučan govoril, da bi neuspeh plebiscita, to je po njegovem manj kot polovična udeležba volilcev, bil prava katastrofa. Plebiscita ni mogoče ponavljati. Če pa bi državljani na zastavljeno vprašanje odgovorili z 'ne', bi to pač pomenilo, da bomo ostali v Jugoslaviji, kjer pa se nam obeta v prihodnje mnogo bolj centralistična ureditev pa tudi gospodarskega vzpona ni mogoče pričakovati. Dodal pa je še, da bodo državljani na plebiscitu rekli 'ne' samo tedaj, če bodo slabo obveščeni o posledicah.

O tem, kje tičijo vzroki za takšna njegova stališča do plebiscita, je dejal, da so to slabe gospodarske razmere, nevarnost mednarodne izolacije in mednarodne 'nestrpnosti' do Jugoslavije kot potencialnega povzročitelja težav v Evropi...

Slovenski obrambni minister Janez Janša je rekel, da je problem nabornikov za Jugoslovansko ljudsko armado trenutno za Slovenijo med manjšimi slovenskimi problemi. »O JLA pa je dejal,« piše *Delo* 24. nov. z močnimi črkami, »da se o njeni usodi ne bo odločalo v Sloveniji ali na Hrvaškem, ampak v Srbiji. Razplet bo znan takoj po volitvah, kajti če ne bo zmagała socialistična (i.e. Miloševićeva, op. ur. AD) opcija, nasprotna stran bržkone ne bo podpirala komunističnega generalskega vrha. In takrat se lahko zgodijo marsikaj...«

— NOVI GROBOVI —

Paul Valencich st.

Dne 2. decembra je v Meridia Euclid bolnišnici po kratki bolezni umrl 86 let stari Paul Valencich st., rojen v Novi vasi pri Jelšanah, Slovenija, v Cleveland prišel l. 1929, 40 let pa živel na Dalwood Dr., mož Sylvie, roj. Polk, oče Paula ml., Roseanne Zak in Pauline (pok.), 2-krat stari oče, 2-krat prastari oče, brat (vsi v Jug.) Antona, Josepha, Ivana, Milana ter že pok. Marije, Ivanke in Rozalije, zaposlen pri Fisher Body 34 let, do svoje upokojitve l. 1966. Pogreb bo iz Želetovega pogreb. zavoda na E. 152 St. danes, v četrtek, v cerkev sv. Jeroma dop. ob 10.30 in nato na Vernih duš pokopališče.

Joseph Kodric

Umrl je 98 let stari Joseph Kodric, vdovec po Mary, roj. Kolenc, oče Mary Short in Rose Hyote (Ariz.), 5-krat stari oče, 10-krat prastari oče, 9-krat praprastari oče. Privaten pogreb je bil v oskrbi Zak pogrebnege zavoda na 6016 St. Clair Ave. Družina priporoča darove v pokojnikov spomin Slovenskemu domu za ostarele.

Jennie Troha

Dne 21. novembra je nenadno na posledicah avtomobilske nesreče umrla 64 let stara Jennie Troha, rojena Jelnikar v Clevelandu, žena Philipa, mati Steve-a. Privaten pogreb je bil v oskrbi Želetovega pogrebnege zavoda. K večnemu počitku je bila položena na Vernih duš pokopališču.

Inez Poch

Dne 28. novembra je v Meridia Euclid bolnišnici umrla 89 let stara Inez Poch, rojena Dellafiora v Gracetonu, Pa., mati Isabelle Tomsic, 6-krat stara mati, 6-krat prastara mati, sestra Edith Skyllly, Nellie Legan ter že pok. Theodorea in Louisa. Pogreb je bil v oskrbi Želetovega zavoda 1. decembra s sv. mašo v cerkvi sv. Marije Magdalene in pokopom na Vernih duš pokopališču.

John F. Primozich

Umrl je 69 let stari John F. Primozich z Willowicka, mož Vere, roj. Kosec, oče Garyja, brat Anthonyja, Mary Penne, Anne Goryance, Frances Skalko ter že pok. Franka in Jose-

pha. Pogreb bo danes, v četrtek, s sv. mašo v cerkvi Naše Gospe Karmelske in pokopom na Vernih duš pokopališču.

Rudolph J. Strah

Dne 1. decembra je na svojem domu v North Cantonu, O., umrl 65 let stari Rudolph J. Strah, v Clevelandu živeč do leta 1984, mož Sandre, oče dr. Kathleen M. Strah, Stephanie Bogmenko, Lauren Manning in Christine Menchaca, 4-krat stari oče, brat Florence Rome, Franka, Williama ter že pok. Josepha in Edwarda. Pogreb je bil 4. decembra v North Cantonu.

Alma Colaric

Dne 29. novembra je na svojem domu v Independenceu, O., po dolgi bolezni umrla 73 let stara Alma Colaric, rojena Nuti, žena Bena, mati Jamesa. Pogreb je bil 3. dec. iz Želetovega zavoda v cerkev sv. Kristine in nato na Vernih duš pokopališče.

K O L E D A R DECEMBER

7. — Slovensko ameriški kulturni svet priredi predbožično srečanje s škofom Pevcem, v semenišču Borromeo. Koncert ob 6.30, ob 7. sv. maša.

9. — Slov. šola pri Sv. Vidu priredi Miklavževanje. Pričetek ob 3. pop. v dvorani sv. Vida.

31. — Pevski zbor Korotan prireja silvestrovanje v Slovenskem domu na Holmes Ave. Začetek ob 7. zv.

31. — Baragov Dom priredi silvestrovanje z večerjo in plesom. Začetek ob 7h zv.

— 1991 — JANUAR

26. — Slovenska pristava prireja 25. »Pristavsko noč« v SND na St. Clair Ave. Večerja od 6.30 do 8.30, nato ples. Igra Alpski sekstet.

FEBRUAR

9. — Društvo Lilija priredi Pustno zabavo. Za ples igra Trio Staneta Mejača.

MALI OGLASI

For Rent

Groewood area. 5 spacious rooms, up, plus Sun Room. New kitchen and bath. 383-0754. (49-1)

Razglas državljanom Republike Slovenije

Udeležite se glasovanja na plebiscitu dne...

Glasovali bomo o vprašanju:

Ali naj postane Slovenija neodvisna in samostojna država?

DA

NE

Odločitev na referendumu ima naslednji pomen:

1. Slovenija pridobi pravni status neodvisnosti, samostojnosti na dan razglasitve izida tega plebiscita.
2. Slovenija kot neodvisna in samostojna država ne bo več združena v SFRJ — Socialistično federativno republiko Jugoslavijo.
3. Postopna uresničitev statusa neodvisnosti in samostojnosti se uredi z ustavnim aktom za izvedbo odločitve, sprejete na tem plebiscitu, z novo ustavo Republike Slovenije in z ustavnim zakonom za izvedbo ustave.
4. Slovenija kot neodvisna in samostojna država bo lahko sklepala meddržavne pogodbe in konfederalno pogodbo z demokratičnimi državami drugih jugoslovanskih narodov.

Smo za neodvisno in samostojno državo — Republiko Slovenijo.

Skupščina Republike Slovenije

Grdina—Cosic Pogrebni Zavod

17010 Lake Shore Blvd.	531-6300
28890 Chardon Rd.	944-8400
1053 E. 62 Street	431-2088

V družinski lasti že 87 let

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — 431-0628 — Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec — Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel — Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države in Kanada:

\$25 na leto za ZDA; \$30 za Kanado (v ZD valuti)

Dežele izven ZDA in Kanade:

\$35 na leto, računano v ameriški valuti

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:

U.S.A.: \$25 per year; Canada: \$30 in U.S. currency

Foreign:

\$35 per year U.S. or equivalent foreign currency

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

POSTMASTER: Send address change to American Home
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103

Fax (216) 361-4088 Published every Thursday

No. 49 Thursday, December 6, 1990

Slovensko gospodarstvo čaka zlom

To je smisel uvodniškega članka, ki ga je za tednik Demokracija napisal 27. novembra dr. Marko Kos: »Gospodarska kriza se preveša v zlom«. Dr. Kos predlaga tudi pot iz tega še vedno propadajočega stanja. Skoro vsak bralec bo pa soglašal z mnenjem, ki ga izraža ob koncu svojega prispevka. Članek sicer objavljamo v celoti.

Dr. Rudolph M. Susel

V kriznem stanju se vedno lotevamo vrste ukrepov in nato opazujemo ali se kriza olajšuje ali ne. Ugotoviti moramo, da se kriza povečuje in da se preveša do točke, na kateri grozi zlom. Zlom — kaj je to? Sprašujemo se, v čem se kaže? Kateri kriterij nam pove, da smo na točki zloma? To je točka, na kateri nobeno podjetje in ne banka nima več denarja, da bi poplačalo svoje dolgove, pa tudi svojih delavcev ne, ki stoje v vrsti z upniki. To je točka, ko preneha gospodarsko življenje, ko je večina na cesti in ko lahko živimo samo od svojih prihrankov. To bo logični zaključek propadanja, ki ga je spočel partijski režim v 70. letih.

Ali je nujno, da do tega pride?

Zmanjševanje hranilnih vlog je zaradi političnih razlogov pripeljalo naš bančni sistem do roba finančnega zloma. Ker banke nimajo denarja, podjetja v bankah ne morejo dobiti kreditov, kar pomeni njihovo nelikvidnost in nezmožnost, da izplačajo delavcem plače. Prav ti dvigi prebivalstva so izničili napore za počasno okrevanje brez večjih gospodarskih in socialnih pretresov.

Postavljam vprašanje, zakaj tega dvigovanja prihrankov vlada ni predvidevala in pravočasno delovala s pomirjanjem prebivalstva prvič s prevzemom garancije za te vloge od federacije in drugič z občutnim dvigom obresti. Če dajejo celovške banke za šestmesečno vezavo 7,5% obresti, bi morali pri nas nemudoma dvigniti obresti vsaj na 9,5%. Konkurenca avstrijskih bank deluje kot magnet. Kdor s tem ne računa, je slab bankir. Ali pa se naše banke požvižgajo na 1,5 mrd. dolarjev, ker imajo z njimi samo stroške in nič drugega?

Da preprečimo gospodarski zlom, je potrebno poceniti naše proizvode z zmanjševanjem davkov, kar zahteva pocenitev za naložbe v infrastrukturo. Vseh ne bo mogoče reševati. Za to ni sredstev. Vlada se bo zato morala odločiti za reševanje tistih, ki so ključni za preživetje slovenskega gospodarstva. Podjetjem, ki izvažajo pretežno v Srbijo, v pravo tujino pa malo ali nič, ne bo nihče pomagal, marveč se bo vladna intervencija omejila na opozorilo, da je poslovanje s tem trgom obremenjeno z najvišjo

— MIKLAVŽ pri Sv. Vidu, 1989 —

(Foto: ga. Marjanca Domanko)

Pismo otrokom Slovenske šole pri Sv. Vidu

Dragi slovenski otroci!

V pozni jeseni, ko je listje že odpadlo z dreves, ali ste že kdaj hodili po krajih, kjer vam je listje šumelo pod nogami? Potrdili mi boste, če vam rečem, da je nekaj blažilnega v tem šumu, nekaj kar vas razveseljuje.

Dragi otroci, pripovedujem vam o tem šumenju, da boste lažje razumeli, kako se ob podobnem dogajanju tudi moje srce navdušuje. Zadnje dni je tudi v nebesih veliko šuma. Ni to šumenje drevesnega listja pod nogami, saj v nebesih ni jeseni, so pa vendarle listi, ki povzročajo šum. Pisemc namreč, ki ste jih otroci od vsepovednosti poslali, je toliko, da so z njimi pokrita vsa nebesa. Dobro, da imajo angelci peruti in ne hodijo po tleh kakor zemljani. Jaz pa sem star in nimam peruti, zato drsam po nebeških dvorih. In prav to mi je v veselje. Sklanjam se in nabiram ter vse lepo razvrščam. Najdražja so mi pisma, ki so slovensko napisana in odposlana iz Clevelanda. Za moj god mi je Gospod dovolil, da obiščem prav to mesto.

Moj god je na četrtek, vi otroci pa imate največ časa ob

Med Slovenci v San Franciscu

SAN FRANCISCO, Kal. - V naši slovensko-hrvatski cerkvi Rojstva Gospodovega se bo na sveti večer začelo bogoslužje že ob devetih z zborovim petjem božičnih pesmi. Nato bo sveta maša polnočnica. Vsako leto so za ta veliki praznik na vrsti pesmi v štirih jezikih: v slovenščini, hrvaščini, latinščini in angleščini.

Pridite pogledat naše prelepe betlehemske jasilce, obiščite Jezuščka v kapeli, in obhajajte z nami naš glavni praznik Gospodovega rojstva!

Angela Gospodarič

nedeljah. Zato se nisem mogel odločiti, ali naj grem k vam na nedeljo pred, ali nedeljo za mojim godom. Bogu sem sporočil svojo težavo in prosil za nasvet. Tako sem bil prevzet v svoji zaskrbljenosti, da nisem zapazil Koderčka, ki je z vso naglico plaval proti meni. Tako močno je plapolal s svojimi krili, da so se dvignila vsa vaša pisemca in sem stal kakor v brnečem oblaku. Še preden sem ga mogel opozoriti, naj pazi na moje dragocenosti, mi je zaklical: »S teboj grem, sveti Miklavž, k Sv. Vidu, v nedeljo 9. decembra!« — Takoj je prenehala moja zaskrbljenost. Čas je bil določen. Gospod Bog vsakemu pomaga iz zadrege, če se le k Njemu priporoča.

Angelci so mi bili v veliko pomoč, da smo hitro pregleda-

li vsa pisma, napolnili moj zlati koš in se pripravili za dolgo pot na zemljo. Čeravno me že branje vaših pisemc razveseljuje, to veselje ni nič v primeri z veseljem, ki ga občutim, kadar me sprejmete med se. Čim več vas je, tem bolj mi je toplo pri srcu. Zato vas prav vse vabim, da v nedeljo 9. decembra gotovo pridete v dvorano pri Sv. Vidu. Ob treh popoldne vas bom pričakoval, da vam izročim darila in vse nebeške pozdrave. Pripeljite s seboj svoje starše in tudi prijatelje, ki se še spominjajo dobrega Miklavža, ki jih je v njihovi mladosti obiskoval po domovih. Res za nje nimam rdečega zavitka, rad pa bi jim podaril prelepi biser, ki se bo zaiskril v njih očesih ob spominih na mlade dni.

Vaš sveti Miklavž

IZ NEWYORŠKE PROSVETE

Sporeda prvih dveh ur naše farne prosvete v tej sezoni sta bila zelo resna in tudi žalostna. Na prvi smo se spomnili s solzami v očeh vseh naših bratov in sester, ki so izgubili življenje v krvavi komunistični revoluciji v Sloveniji, na drugi uri smo pa zvedeli, kako ocenjuje najboljša ameriška revija National Geographic dogodke v Jugoslaviji in še posebej v Sloveniji. Zelo malo lepih opisov smo slišali — še največ jih je bilo o naši nepozabni Sloveniji. Na tretji uri je bilo drugače. Zabavali smo se kot že dolgo ne in se smejali duhovitim slikam ameriškega humorja.

Najprej je nastopila po sicer nenapisanem pravilniku naša načarjena in simpatična pianistka Vanesa Solar. Na klavirju je igrala lepo in spretno Bachov Minuet.

Prof. Peter Remec — mimogrede povedano je profesor na znani Fordham univerzi, ima

tri doktorate in je stalni član papeške delegacije pri Združenih narodih — vedno rad nastopi na naših urah. Tokrat nam je govoril o vernosti Amerikancev. Povedal nam je, da po zadnjih statistikah veruje v Boga 95% Amerikancev, 87% jih moli vsak dan, 70% je pa prepričanih, da je Bog njihove prošnje uslišal. Za primer nam je navedel, kako se drži vere slavna operna pevka Beverly Sills. Noben dan ne pozabi moliti k Bogu. Isto dela igravec Dean Martin in je delal pok. Sammy Davis Jr. Walt Disney je pa rekel: »Molitev ni samo prošnja za moč in vodstvo, ampak tudi ponižna hvalnica Bogu.«

Elizabeta Solar je nato zagrala na klavirju »Sonatina« skladatelja Clementija. Kakor vedno je tudi tokrat igrala predano in brezhibno.

Nato je govorila o naših predsednikih Helka Puc Clement od prvega Georgea Washingtona do sedanjega Georgea Busha - 41. po vrsti. Povedala nam je, kakšne šole so končali, koliko otrok so imeli ali bili brez njih. Pet predsednikov ni imelo otrok, zato jih

(dalje na str. 11)

stopnjo nezanesljivosti. Na vsak način mora vlada obdržati pri življenju izvozni del gospodarstva, ker so to glavni stebri osamosvojitve Slovenije.

Ali si sploh še kdo želi ostati v tem jugoslovanskem kaosu?

IVAN LAVRIH

Wichita, Kansas

TAKO JE BILO...

Spomini... Turjak

II. del (nadaljevanje in konec)

V sredo in četrtek se je boj nadaljeval. Granate so padale vsepovsod. Zidovi so se rušili, stropi so padali, vendar borci niso odnehali. Lačni in žejni so se borili, da rešijo Ljubljano. Cisterna z vodo je bila zadeta in voda je bila nepitna.

Komunisti so videli, da so vsa njihova napadanja zaman, zato so predlagali novo premirje, da se spet lahko utrdijo in pripeljejo italijanske tanke in topove čisto v bližino gradu. Tokrat je prišla v grad cela vrsta deklet, ki so nam povedale, da so Grčarice padle, kako so komunisti postrelili vse ranjence in so prosile, naj borci nikar ne odlože orožja, da bodo vsi pobiti, četudi so komunisti obljubili amnestijo. Predloge, ki so jih komunisti napisali, turjaški oficirji niso sprejeli.

Z delegacijo deklet pa je prišel v grad tudi izdajalec, turjaški gostilničar **Prajer** in trije belokranjski študentje, komunisti, ki so trdili, da so dezerterji. V nahrbtnikih so prinesli dolge vrvi in jih pod vodstvom **Prajerja**, ki je grad dobro poznal, ponoči spustili skozi grajske line. Komunisti so na te vrvi navezali lestve in po njih so komunisti v nedeljo zjutraj prišli v grad in zažgali municijo.

V petek in soboto je bil v gradu pravi pekel. Samo v dveh urah, od štirih do šestih popoldne, so Italijani izstrelili

iz svojih tankov in kanonov 395 granat, ki so eksplodirale v gradu. Italijani so s svojimi topovi obstreljevali grad prav od vseh strani, posebno pa iz Marofa. Vse je bilo v ruševinah, toda borci niso odnehali. Nekaj je bilo mrtvih in mnogo ranjenih.

S pomočjo **Prajerjeve** izdaje so partizani udrli v grad v nedeljo zjutraj. Borci so dvakrat udarili po njih, kjer sta **Kadunc Franci** iz Zdenske vasi in **Volkec** iz Ceste, izgubila življenje. Iz razvalin se pojavi **Tone Perne** in zavpije: »Izpad! Rajši smrt kot predajo!« Toda vse je bilo prepozno. Grad je bil v ognju. Municija je eksplodirala. Partizani so vdrl v grajsko dvorišče. Partizanski komandant je kričal: »Predajte se, obljubljam amnestijo vsem, tudi poveljnikom.« Seveda jim ni nihče verjel. Predaja se je začela. Vendar, pred predajo, so borci od sobe do sobe prisegli: »Če bo sovražnik — naš brat — tudi sedaj prekršil dano besedo o amnestiji, tedaj prisegamo pri živem Bogu, da se bomo tisti, ki bomo ostali živi, kot eden dvignili in nadaljevali borbo proti verolomnemu sovražniku.«

Dve beli zastavi so se pojavili, ena na dvorišču, druga pa na zunanji strani obzidja. Borba je bila končana in turjaška tragedija se je začela. To se je zgodilo na nedeljo, 19. sep-

tembra 1943, ob enih in dvajset minut.

Na Turjaku po predaji

Ves ta potek sem opazoval skozi majhno lino v grajskem stolpu, kjer je bila majhna sobica. Tam sva bila skupaj z **Malovrhom Francetom** (rdečelasi), ki je po vojni šel v Španijo in tam umrl.

Borci so počasi odhajali skozi glavna grajska vrata in tam polagali orožje. Mnogi so jokali. Kakih 700 jih je bilo. Jaz sem bil med zadnjimi. Šel sem skozi kapelo, kjer so ležali na tleh ranjenci. Rad bi jih še enkrat videl in jim dal odvezo. Z njimi sta bila **dr. Kožuh** in kaplan **Ivan Sitar**. Ko sem šel mimo **Hrena Ludvika** iz Dobropolja, mi je dejal: »Gospod kaplan, Vi imate samo sandale, jaz pa imam dobre čevlje. Sezujte me, in obujte moje čevlje. Kaj se ve, kod boste morali hoditi, jaz bom itak ustreljen.« Seveda čevljev nisem vzel. Le blagoslov in odvezo sem mu dal in odšel s solzami v očeh. Ko so ranjence drugi dan streljali, 36 jih je bilo, je **Ludvik** ušel. Kar zavalil se je v dolino po grapi in si rešil življenje. Danes je v Argentini.

Tako je nanese, da je bil moj par **Malovrh France** (taveliki, eden od poveljnikov v Turjaku). Nad dve uri smo morali stati na grajski poti. Komunisti so nas popolnoma izropali. Ure, prstane, denarnice, tudi obleko; če je bilo kaj dobrega, vse je šlo. Pretepali so nas z biči, jermeni in vrvmi, psovali so nas z najgršimi psovskami, in partizanke so nam pljuvale v obraz. Posebno nas duhovnike so vzele na piko.

Zaničevanje je bilo nepopisno. V tem času so od nekje prinesli dolge vrvi in žico. Roke so nam zvezali z žico in po sredi vrste so dali vrv in so nas nanjo privezali. Seveda Italijani so komunistom pomagali in slišati je bilo, kako so se norčevali: »Bomo naredili rižoto iz njih.« Najbolj nesramne pa so bile partizanke-terenke, ki so prišle od vsepovsod, da so nas zasramovale.

S Turjaka v Velike Lašče in nato Kočevje

Ko smo bili vsi zvezani, se je začel naš križev pot. Najprej do Marofa. Tu je bila veselica, harmonika je pela, vse je bilo pijano, mi pa smo sedeli na travniku in so nas pretepali.

Ko so se partizani, Italijani in njihove prilježnice nadvijali, smo morali začeti pot proti Velikim Laščam. Na Rašici se je zbralo ogromno ljudi iz Ponikev in dobropoljske doline in so prinesli vse sorte jedil in pijač za nas. Seveda se ni nihče smel niti dotakniti vseh teh stvari. Samo eno je bilo dovo-

(dalje na str. 10)

Na poti življenja

Enkrat kot cvet si ob maminem srcu,
rahlo življenje v toploti zori;
željno Te čakajo roke vse nežne,
prva ljubezen le zate gori.

Mati ob zibelki — v sanjah spomini,
prvi pogled na obrazek smejoč,
pesem uspavanko srce dojema,
ki se potaplja med zvezdnato noč.

Leta mladosti, oj leta prešerna,
v rasti pomladni se hitro vrste,
jesen zorenja že trka na vrata,
sonce posvetno v zatonu je že.

Končno le v zemlji se seme razvije,
v cvet, ki nikoli se več ne ospe,
čas je dopolnjen za večno življenje,
Stvarnik sprejema Te v svoje roke.

Lojze Bajc

Fr. Mirko Ružič

Sv. Vid Cleveland, O.)

PRI ROJAKIH V LEMONTU

Bilo je 9. novembra, ko sem s Clevelandskega letališča poletel v meglo proti Chicagu. Nadvse vesel sem bil prijaznega povabila patrov frančiškanov, ki se trudijo v Gospodovem vinogradu na griču blizu Lemonta in vodijo slovensko romarsko središče »Ameriško Brezje«, kot radi sami rečejo.

Po slabi uri poleta je letalo predrlo oblake in se mehko spustilo na letališče, kjer me je čakal **rev. dr. Vendelin Špendov**. Po prijateljskem pozdravu sva se usmerila v mestni vrvež in se ustavila v škofijskem bogoslovju, kjer sem se prvič osebno srečal z **rev. Jožetom Božnarjem**, župnikom župnije sv. Vid v Clevelandu, ki se je prejšnji večer vrnil s študijskega dopusta v Izraelu. Prvi vtis srečanja je bil zelo prijeten saj Jože ni veliko starejši od mene in daje vtis zelo odprtega, razgledanega in dobrohotnega človeka. Po izmenjani dobrodošlici smo se skupaj usmerili proti Lemontu, kjer nas je pričakovalo zelo okusno ribje kosilo.

Cerkev in samostan sta postavljena pod vrhom griča kot enovito zavetišče. Včasih je bilo tukaj tudi semenišče patrov frančiškanov, danes večina prostorov bolj ali manj sameva, saj ni novih poklicev. Morda bo med slovenskimi rojaki kmalu spet zaživela poklicanost v duhovno službo, ki bo mladim fantom približala svet duhovnosti kot nekaj privlačnega in domačega, kot je to bilo pred dvemi desetletji v Sloveniji, ko so bila semenišča in bogoslovja polna pripavljanih mladih delavcev za Gospodov vinograd. Za uresničitev takih želja je seveda potrebno najprej zelo veliko moliti, potem pa živeti pripravljenost na žrtev samega sebe in svojih interesov za božji odrešenijski načrt.

Četudi je jesen že vzela listje bujnemu zelenju okrog samostana in romarskega doma v Lemontu, se da zaznati bogastvo naravnih darov tega kraja. Čudovita okolica človeka kar vleče v stik z Bogom. Rožni venec sedmerih Marijinih

radosti je svojski pogled na vlogo Matere božje v odrešenijskem načrtu, ki vsakogar napolni z radostjo nad lastnim bivanjem, ko človek v zbranoosti spremlja dogodke uresničevanja in dovršitve odrešenja.

Postavitev tega rožnega venca so omogočili s svojimi darovi prav Slovence iz Clevelanda. Podobe posameznih skrivnosti so v zelo domišljnem okolju postavljene v dolinico, ki sama po sebi človeka odtrga vsakdanjim mislim in mu pomaga potopiti se v božje skrivnosti.

Križev pot okrog jezerca, ki ga krasí »Blejski otoček«, kot pravijo otoku sredi njega, je oplemeniten z Lurško votlino v naravni velikosti in človek ima nehote občutek, da Mati božja tudi njega spremlja na križevem potu življenja v vsakdanjem dnevu, s tem pa seveda postaja vse lažje, bolj zavzeto, bolj plemenito.

To so zunanje danosti romarskega središča v Lemontu, ki jih mnogi poznate in ste jih okusili, saj leto za letom prihajate s svojimi tegobami in zahvalami k Materi božji v Lemont.

Nov Slovenski kulturni center

Še bolj pa vas bo v Lemont vleklo takrat, ko po postavljen Slovenski kulturni center, za katerega se navdušujejo in ga skušajo uresničiti rojaki iz Lemonta. Prav tisto nedeljo, ko sem užival gostoljubnost patrov frančiškanov, so imeli člani pripravljalnega odbora svojo sejo, na kateri so se dogovorili o zemljišču, na katerem bo stal Slovenski kulturni center.

Predsednik odbora je **Martin Hozjan** zelo uspešen tovarnar iz Lemonta, ki s tako zagnanostjo in gotovostjo že gleda v duhu prihodnosti, ko bodo v Centru omogočene vsakovrstne dejavnosti, ki bodo združevale vse Slovence v ZDA in Kanadi. Zares pomembni načrti, ki bodo s svojo uresničitvijo mnogim pomagali zaznati lepoto in bogastvo slovenske kulture in vere. Prepričan sem, da ob tem pro-

(dalje na str. 10)

V BLAG SPOMIN

OB 21. OBLETNICI,
ODKAR JE V GOSPODU
ZASPAL NAŠ LJUBLJENI
SIN, BRAT IN STRIC

MILAN ZRIM

Svojo plemenito dušo je
izdihnil 5. decembra 1969

Preteklo enaindvajset let je že,
ko hladna zemlja krije Te.
Zelo vsi smo Te ljubili,
in prezgodaj izgubili.

Oh, grenko je spoznanje to,
da Te med nami več ne bo;
čeprav v hladnem grobu spiš,
v srcih naših še živiš.

MARIJA - mati; ERNEST - oče,
2 sestri in brat z družinami
6 nečakov, 1 nečakinja.

V starem kraju žalujejo za njim
številni sorodniki.

Cleveland, O., 6. decembra 1990.

Ameriška Domovina
je Vaš list!

V BLAG SPOMIN

4. OBLETNICE SMRTI
NAŠEGA LJUBLJENEGA
MOŽA, OČETA, STAREGA
OČETA, BRATA IN STRICA

PAVEL DOLENC

ki je umrl 8. decembra 1986.

Gospod, daruj mu mir,
naj večna luč mu sveti,
ker si dobrote vir,
uživa raj naj sveti.

Žalujejo ostali:

Antonija, žena
Sinova in hčere: Maria
Yeacker, Josie Taricska, Pavel
ml., Anton in Ann Bloom, vsi
v ZDA

Sestri: Minka Jančar in
Ivanka Shutta (obe v ZDA)
Brat: Matevž (Argentina)
Vnuki in vnukinje

Cleveland, O., 6. decembra 1990.

KAKO JE BILO... TURJAK

(nadaljevanje s str. 9)

ljeno, pretepanje in zasramovanje. Joj, koliko molitve in koliko prošenj za odpustanje je bilo v naših srcih.

Proti večeru smo končno prišli v Velike Lašče. Tam so nas zopet izpostavili novim tencem in komunistom. Odpejali so nas proti železniški postaji, kjer so bili zgrajeni veliki silosi za žito in so nas natrpali vanje. Noč je bila strašna. Zunanji barak je bilo vse podivjano. Komunisti so streljali v barake in več je bilo ranjenih.

Zjutraj je posebna komisija razdelila ujetnike v štiri grupe: 1- poveljniki in organizatorji, 2- duhovniki in bogoslovci, 3-legionarji prostovoljci, 4- mobiliziranci.

One, ki so bili v prvi grupi, so takoj postrelili, vendar trem se je posrečilo uiti.

Duhovnike in bogoslovce so zopet zvezali z žico in jih odpeljali na železniško postajo, kjer je že čakala vsa okrašena lokomotiva in nekaj živinskih vagonov. Nas so zmetali v en vagon. Hudo je bilo. Roke so nas strašno bolele. Žica se je zajedala v kožo in meso, že več dni smo bili brez vsake hrane ali pijače. Res pravi križev pot in to na prvem vlaku v »osvojenem ozemlju«.

Mlad partizan, naš stražar, je prišel k meni in rekel: »Gospod, ali boli?« Za božjo voljo, kar naenkrat, gospod, prej pa samo »prekleti hudič, izdajalec« itd. »Nimam veliko,« je nadaljeval, »vendar mama mi je dala malo sladkorja v škarničelčku, ko so me mobilizirali in prav z veseljem ga Vam dam.« Škarničelčka nisem mogel prijeti, kar usta sem mu odprl in mi ga je skrivaj stresel v usta. To je bil najboljši sladkor, kar sem ga jedel v življenju. Fantek, če si še kje, naj ti Bog poplača in te blagoslovi.

Ko smo prišli v Kočevje, so nas odpeljali v zapore naravnost v Kočevski grad, kjer so že bili zaprti četniki, ki so jih ujeli v Grčaricah.

One, ki so ostali v Laščah, so deloma postrelili že v Laščah, v gozdu nad postajo. **Dr. Kožuh** je bil na čelu obsojencev in je na glas molil rožni venec, ko so jih peljali na morišče. Ostale so v živinskih vagonih odpeljali v Kočevje v Dijaški dom in od tam so drug za

drugim izginjali v temno noč.

Tak je bil konec Turjaka in njihovih hrabrih borcev. Naj bo za vselej pribito: Turjaka niso zavzeli partizani, ampak Italijani s svojimi topovi in tanki, čeprav komunisti trdijo, da je bila to »največja partizanska zmaga nad izdajalci slovenskega naroda!«

(se nadaljuje)

Detronizacija

I.Ž. (Ivo Žajdela) v *Demokraciji* 27.11.1990:

Svet Osnovne šole Edvarda Kardelja v Dutovljah je na zahtevo javnosti in nekaterih delegatov v tem organu predlagal občinskemu izvršnemu svetu oziroma sežanski skupščini, da bi sprejel sklep o preimenovanju šole. Po besedah ravnatelja šole Marjana Plazerja sedanje ime ni v skladu s prizadevanji za depolitizacijo vzgoje in izobraževanja, med ljudmi pa hkrati povzroča pomsleke zaradi polemik o pomenu in odgovornosti tvorcev prejšnjega političnega sistema. Po novem naj bi se ta šola preprosto imenovala le Osnovna šola Dutovlje. Od 20 prisotnih članov šolskega sveta jih je ta predlog podprlo 19 (eden je bil vzdrževan), dokončne odločitve pa bo morala sprejeti občinska skupščina, ki po zakonu daje soglasje k statusnim spremembam šole.

Ivan Maček-Matija še naprej ostaja častni občan občine Črnomelj, v sejni sobi občinske skupščine pa tudi še naprej ostaja kip Josipa Broza. Tako je odločila večina delegatov črnomaljske skupščine 20. novembra letos. Čestitamo!

Posebna komisija IS skupščine občine Center v Ljubljani je ugotovila, da drugi del napisa na spomeniku pred ljubljansko stolnico, ki se glasi: »a so jih na škofovo pobudo s silo razgnali«, ne ustreza resnici. Na podlagi vseh podatkov in dokumentov pa močno dvomi tudi o resničnosti prvega dela napisa na spomeniku. Za komisijo je sporen tudi položaj dlani, ki sedaj še vedno s prstom kaže proti škofiji. Več kot očitno je torej, da ta spomenik, ki si ga je postavila neka ideologija, nima pred stolnico kaj več iskati.

PRI ROJAKIH...

(nadaljevanje s str. 9)

jektu ne bo nihče ostal neprizet in bodo tako združene moči Slovencev v Ameriki zopet rodile veličasten sad razumevanja in sloge, kot je to bilo že velikokrat v preteklosti.

Svojsko doživetje zame je bilo srečanje z rojaki iz Prekmurja, ki so prav tisto soboto imeli svoj Thanksgiving Dinner in so nas povabili, da z njimi delimo veselje in zahvalo Bogu. Zares močna in enotna skupnost, ki združuje Prekmurce iz celotnega Chicaga in okolice.

Prekmurci so kakor njihova matična pokrajina, odprti in dobri kakor kruh. Prav to slednje, njihovo dobroto, sem otipljivo zaznal v nedeljo, ko so me povabili na sestanek svojega društva, ki ga vodi g. **Tkalec** kot predsednik, namreč, ko so zvedeli, da tukaj v Clevelandu študiram psihologijo na Clevelandski državni univerzi in nimam nobenih rednih dohodkov razen mašnih

Hkrati sprašujemo, ali Ljubljana naslednje leto spet misli praznovati »21. junij 1941«?

V Grahovem pri Cerknici so v petek (23. nov.) postavili spomenik enemu največjih slovenskih pesnikov tega stoletja Francetu Balantiču. Tamkajšnja osnovna šola pa se še vedno imenuje »11. maj« in ljudje tam ne vedo, kaj naj bi ta datum pomenil.

AMERIŠKA DOMOVINA
druži Slovence
po vsem svetu!

MALI OGLASI

Cook Urgently Needed
Slovenian National Home, St. Clair Avenue, Club Room, for Friday Fish Fry. For details, call Antonia Zagar (481-0916), or John Perencevic (361-5115).

Kuharja(-ico) nujno išče
»Clubroom« Slov. nar. doma na St. Clairju za pripravo ribjih večerij ob petkih. Za več informacije, pokličite Antonijo Žagar (481-0916), ali Johna Perencevica (361-5115).

E. 147th & Lake Shore Area
4½ lovely rooms. Heat & water inc. Like new refrigerator & stove furnished. Quiet four suite apt. bldg. Call **481-5174**.

intencij, so me podprli s svojimi darovi, vsak po svojih močeh. Zares prijetno znamenje odgovornosti in bratstva v Kristusu.

Nasploh spoznavam, da ste vsi Slovenci tukaj v ZDA obdarjeni z veliko mero dobrosrčnosti in pripravljenosti pomagati človeku v stiski. Lahko bi celo rekel, da je dežela, ki vam je dala novi dom, oplemenitila vašo slovensko bit prav s posluhom za sočloveka, česar je v matični domovini vse manj in manj.

Prekmurska maša nas je v nedeljo popoldan na svojski način združila s Kristusom, saj je bila to maša za Prekmurce, ki so v soboto na Thanksgiving Dinner odgovorili na moje vprašanje glede jezika pri pridigi, da naj bo pridiga v prekmurskem jeziku; tako je marsikomu domača beseda, ki nas je spremljala naprej od zibelke, priklicala solze spominov v oči. Zame pa je to tudi bilo prvič v življenju, da sem pridigal v prekmurskem jeziku.

Otroci naših rojakov, ki se doma pogovarjajo v narečju, imajo seveda težave s književno slovenščino, tako so tudi oni bili nagovorjeni z razlago božje besede. Svoj delež je prispevala tudi milostna podoba Matere Božje z Brezij, ki krasi glavni oltar cerkve in zagotav-

lja romarjem in vsem vernim, ki vstopajo v to svetišče, svojo podporo in posredovanje pri večnem Očetu. Duhovnost in prijateljstvo, to sta dve stvari, ki sta doma pri naših rojaki v Lemontu.

Neizprosno odštevanje časa je v ponedeljek končalo nadvse prijeten obisk in s patrom Vendelinom sva se odpravila proti Clevelandu. Vožnja je sicer bila precej dolga, toda pred mojimi očmi so vedno znova vstajali obrazi ljudi, s katerimi sem se prvič v življenju srečal in smo se ločili kot stari prijatelji.

Sprašujem se: Kaj je to, da nas tukaj v tujini tako hitro in čvrsto poveže? A je to zemlja? A je to drugačna struktura družbe? Ali smo to mi, ki postanemo drugačni v drugi deželi? Mislim, da je to slednje. Mi smo tukaj drugačni, mi se spremenimo, ker čutimo, da brez sorjakov ostajamo sami samcati in negotovi, podvrženi udarcem življenja brez usmiljenja. Če pa smo povezani, smo bolj varni, bolj gotovi in mnogo, mnogo močnejši, ne le v uresničevanju samih sebe, ampak še bolj v uresničevanju skupnih podvigov za dobrobit vseh Slovencev. Bog pa v tem spoznanju ostaja močna in trdna skala vere, zaupanja in ljubezni.

V BLAG SPOMIN

OB 19. OBLETNICI
SMRTI NAŠEGA DRAGEGA
MOŽA IN BRATA

JANEZA JAKLIČ

ki nas je za vedno zapustil
3. decembra 1971.

Leto za letom se v večnost izliva,
težke ločitve spomin se budi;
ljubezen do Tebe pa vedno je živa,
v vsem našem življenju kot lučka gori.

Žalujemo:

ROZI — žena
Sestra ANA PETRIČ
z družino v Clevelandu,
sestre in brat z družino v Evropi.
Cleveland, O., 6. decembra 1990.

**Za zanesljivost in stvarnost cen
pri "kupovanju" ali prodaji
Vašega rabljenega avtomobila
se Vam priporoča
slovenski rojak**

Frank Tominc lastnik

CITY MOTORS

5413 St. Clair Ave.

tel. 881-2388

*Vesele božične praznike
in srečno novo leto!*

Vaše ime

Vaš naslov

\$30.00 ad

*Vesele božične praznike
in srečno novo leto!*

Vaše ime

Vaš naslov

\$20.00 ad

*Vesele božične praznike
in srečno novo leto!*

Vaše ime

Vaš naslov

American Home Publ. Co.,
6117 St. Clair Ave.,
Cleveland, OH 44103

Dear Sirs:

Enclosed is my check for ——— for a ☐ \$30.00
ad; ☐ \$20.00 ad; ☐ \$10.00 Christmas ad to appear in
the Ameriška Domovina.

My name _____

My address _____

City and State _____

KANADSKA DOMOVINA

NEDELJA V TORONTU

Za nedeljo, 25. novembra, so članice Katoliške ženske lige pripravile zajtrk in kosilo, kot vsako leto. Po mašah so ljudje šli v dvorano, se malo pogovorili in pokrepčali, kot običajno ob takih prilikah. Treba je res priznati pridnost in požrtvovalnost teh žena. To se pokaže tudi v številkah. V blagajno je prišlo lepo število dolarjev — čez 2,100. In to bo spet šlo za razne potrebe doma in po svetu.

Da je bil finančni uspeh res velik, je treba povedati, da je bilo darovanih mnogo stvari za to priliko. Naj omenim le nekatere: sladkor, čebula, kisló zelje, sadni sokovi in klobase poleg peciva. Čim manjši so bili izdatki, tem večji je bil dohodek. In vse to je izraz dela in požrtvovalnosti članic KŽL pri Mariji Pomagaj po eni strani, po drugi je pa treba dati priznanje tudi drugim članom župnije, ki se odzovejo povabilu in radi pridejo v dvorano k lepo pogrnjenim mizam.

Občni zbor Hranilnice

Tudi v nedeljo, 25. novembra, sicer popoldne ob 3h, je bil v dvorani pri Brezmadežni v New Torontu 34. redni letni občni zbor Hranilnice in posojilnice Slovenija. Dnevni red je bil kot je običajno ob takih prilikah. Člani odbora so prebrali svoja poročila in spored je hitro potekel, ker je bil dobro pripravljen. V dobri uri je bilo vse razloženo članstvu in tudi so bili soglasno izvoljeni v odbor odborniki, ki jim je bila letos potekla mandatna doba.

Iz poročila upravnega odbora je razvidno, da se je vpisalo 137 novih članov in da se je dobroimetje povečalo za 2 milijona 600 tisoč dolarjev (v odstotkih, za 10,1%). Tako se hranilnica uvršča med prvih 10 odstotkov finančnih zadrug v Ontariju. Letošnji dohodek znaša približno 3 in pol milijona dolarjev. To je do sedaj najvišji dohodek v zgodovini te hranilnice, ki je v tej poslovni dobi narasla za 25 odstotkov. Stroški poslovanja so bili pod 15% vseh dohodkov, medtem ko so druge kreditne zadruge v Ontariju porabile povprečno 23%. Od dohodkov je bilo vrnjenih 80% članom te ustanove.

Kot prejšnja leta, je tudi letos ta finančna ustanova podarila kulturno nagrado. Dobil jo je pisatelj Zorko Simčič, v znesku \$1,500. Tako je ta argentinski Slovenec dobil priznanje za vse, kar je napisal v letih svojega pisateljstva in nesebičnega dela med Slovenci v Argentini.

Predno je bil dnevni red zaključen, je bilo žrebanje. Nekaj lepih daril so dobili člani, ki jih je zadela sreča. Vsakega člana je pa čakala še malica pri dobro obloženih mizah. Tako je to nedeljsko popoldne kar hitro minilo v prijetnem razpoloženju.

Marija Markeš

Nabirka v prid pomoči potrebnim slovenskim rojakom v Argentini

Prejeli smo s prošnjo za objavo sledeči seznam darovalcev za pomoč rojakom v Argentini. Ker ni nobenega spremnega besedila, ga objavljamo v obliki, v kateri je dospel.

Ur.

LISTA DAROVALCEV ARGENTINA 1990

AMBROŽIČ Anthony	\$ 200
ANDREJAŠ Mihael	\$ 20
BANČIČ Janez	\$ 100
BERLEC Ivan	US \$ 40
BEZJAK Pavla	\$ 50
BOH Antonija Lethbridge	\$ 150
BOH Ivan	\$ 200
BRATINA W.J. & G.S.	\$ 300
BRATOVŽ Borut	\$ 20
CAJNAR A. & M.	\$ 20
CERAR Frank	\$ 500
CERER M.J.	US \$ 20
ČUJEŠ Rudolph Dr.	\$ 50
CVETEK Gpa Ham.	\$ 100
DEMŠAR M. Gpa	\$ 20
DIE JM Ltd /Lub. & Skof	\$ 200
FERKULJ Edi	\$ 50
FERKUL Mia	\$ 100
GOBETZ Edi Dr.	\$ 30
HOČEVAR Frank	\$ 50
JOHN KREK Credit Union	\$ 500
JUHA Marija	\$ 50
KASTELIC Joze Const Ltd	\$ 350
KAVČIČ Slavko	\$ 50

KAVČIČ Ivan st.	\$ 500
KODRIČ Ivan	\$ 10
KOKELJ Frank	\$ 200
KOVAČ Joza	\$ 50
KRANJC Stane	\$ 10
KRMELJ Marija	\$ 20
KUS Frank	\$ 50
KUS Rudy	\$ 60
KUS Rudy st.	\$ 20
KUK Augustin Prof.	\$ 75
KVEDER Pavle	\$ 100
MARIJINE sestre	\$ 20
MARKUN Florijan	\$ 100
MARTINČIČ Mimi	\$ 40
MARN Ivan st.	\$ 50
MATAŠIČ druž. Ham.	\$ 100
MATE Milka	\$ 30
MEDVED Stane	\$ 100
HERALA Marjan	US \$ 300
MEVLIA M. Gd & Gpa	\$ 100
MISMAŠ Franc	\$ 50
MLAKAR A.	\$ 150
MRAVLJE Tine Lethbridge	\$ 200
NOVAK Peter	\$ 10
OPARA J.	\$ 200
PEPEVNAK F. Dr.	\$ 100
PLANINŠIČ Raymond MD	US \$ 500
PLIBERSEK Frank	\$ 200
PONIKVAR Lojze Sr.	\$ 100
POGAČAR J. & E. real est.	\$ 1200
POHL Joze	\$ 50
POTOČNIK Blaz	\$ 70
PREZEL Ciril	\$ 100
PREZEL Jože	\$ 100

RESNIK R. & A. Gd & Gpa	\$ 100
ROVANŠEK Vida Sudbury	\$ 100
ŠAJNOVIČ Stan	\$ 100
SAKSHEG Sidonia	\$ 100
SEDEJ Matija	\$ 20
SELJAK Tone Ing.	\$ 250
SLOBODNIK Joze	\$ 100
SLOVENIA Par. Credit Un.	\$ 500
SMOLEJ J & H.	\$ 100
STAJAN Ludvik	\$ 100
STARC Rev. Martin	US \$ 200
STARC Joseph	US \$ 100
ŠTIH Anton	\$ 50
STRLE Martin	\$ 100
ŠTRUCELJ Ema	\$ 100
STRAŽAR Frank	\$ 100
T.M.S. Ottawa	\$ 250
ŠUSTERSIČ J. & J.	\$ 100
ŠUSTERSIČ H. & R.	\$ 60
TKALČIČ Alojz	\$ 10
TOMSIČ Frank	\$ 100
TOP GRADE J. Slobodnik	\$ 100
TRY HARD F. Ferko	\$ 200
TURK Jože	\$ 60
URBANC Peter	\$ 200
VIDERGAR Francka	\$ 140
VOYSKA Joze	\$ 40
ŽAGAR Maksa	\$ 100
ZAKRAJSEK Ivana	\$ 50
ZUPANČIČ Lojze	\$ 50
NN	US \$ 200
NN	\$ 40
NN New Toronto	\$ 422

skupaj	Kan \$ 11.017
menjava US\$	-.843526 \$ 9.293
direktno v	USA \$ 1.360

skupaj v USA	\$ 10.653
--------------	-----------

Prejeli: Mendoza otr.	\$ 900
Rožmanov dom	\$ 4.541
Lanus /st. dom	\$ 2.422
Zveza zena	\$ 2.040
SKA pos. zelja	\$ 250
Vinc.konf.	\$ 500

skupaj	\$ 10.653
--------	-----------

Denar je bil že predan, osebno, ob priliki obiska v Argentini.

V imenu arg. rojakov se zahvaljujejo nabiralci: Blaz Potočnik, R. Sustersic Lea Urbanc

Toronto, dne 18. Novembra 1990.

Prijatelj's Pharmacy
St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE
OHIO. — AID FOR AGED
PRESCRIPTIONS

Joseph L. FORTUNA
POGREBNI ZAVOD
5316 Fleet Ave. 641-0046
Moderni pogrebni zavod
Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoči
**CENE NIZKE
PO VAŠI ŽELJI!**

NABIRKA ARGENTINA

(Zahvala in poročilo št. 3)

CLEVELAND, O. — V imenu naših pomoči potrebnih slovenskih argentinskih rojakov se vsem, ki ste pokazali, da imate čuteče srce do tistih naših, ki trpijo pomanjkanje (in to ne po svoji krivdi), iskreno zahvaljuje nabiralni odbor za vašo dobroto in sočutje. Od 22. septembra t.l. do 29. novembra t.l. smo prejeli sledeče darove: Frank Skvarča, Racine, Wis., \$100; Anton in Cilka Žakelj, Cleveland, O., (drugič) \$100; Fred in Ludmila Odar, Richmond Hts., O., \$100; N.N., Cleveland, \$80; N.N., Willowick, O., (drugič) \$50.

Do 29. novembra 1990 je bilo nabranega skupaj \$5,505. Kot je bilo omenjeno v prvem dopisu, je bil denar razdeljen na štiri dele in sicer takole: Vincencijeva konferenca, Dušnopastirski urad, Zveza slovenskih mater in žena, in Rožmanov dom. Vse te ustanove so v velikem Buenos Airesu in skrbijo za naše najbolj zapuščene in potrebne rojake.

Ko smo začeli z nabirko, je bil naš namen in cilj, da pomagamo tistim našim rojakom, ki nimajo zadostnih sredstev za skromno življenje. Kot nam je v pismu pisal msgr. Luis Starc, so v Argentini slučajji, ko si ljudje ne morejo kupiti potrebnih zdravil, katera so zelo draga.

Naš cilj je bil zbrati 10 tisoč dolarjev, izgleda pa, da bo to težko doseči. To dobrodelno kampanjo nameravamo zaključiti s koncem leta 1990. Zato podpisani še enkrat apeliramo na vse rojake dobre volje, da po svojih močeh darujejo za naše potrebne brate in sestre v Argentini. Spomnite se evangeljske prilike, ko je gospod Jezus rekel: »Karkoli ste storili enemu mojih najmanjših, ste meni storili«. Zato, prijatelj: »Odpri srce, odpri roke« — vse Ti bo obilno povrnjeno, če veruješ v posmrtno življenje.

Denarna nakazila naslovite na »Socialni Sklad Argentina« in pošljite na enega spodaj podpisanih:

Viktor Tominec
24912 Pleasant Tr.
Richmond Hts., OH 44143
Lojze Bajc
963 E. 179 St.
Cleveland, OH 44119

Stane Vidmar
22400 Lakemont Ave.
Euclid, OH 44123
Frank Šega
2918 Emerald Lake
Wickliffe, OH 44092

Z bratskimi pozdravi!

Za Odbor: Frank Šega

IZ NEWYORŠKE PROSVETE

(nadaljevanje s str. 8)

je imel pa John Tyler 15. Najvišji je bil Abraham Lincoln, najmanjši pa Andrew Jackson (6 čevljev 4 inče, 5 čevljev 10 inč). Najtežji je bil William Taft (332 funtov). Štirje so bili umorjeni: Lincoln (1865), James Garfield (1881), Wm. McKinley (1901), in John F. Kennedy (1963). Washingtonova plača je bila \$25,000 na leto. To plačo so imeli predsedniki vse do Ulyssesa Granta, torej 69 let. Srečni časi, ko niso vedeli, kaj je inflacija. Ko sem leta 1950 prišel v New York, je bila voznina na podzemski železnici 10 centov, danes je pa \$1.15 in že pišejo, da se bo povišala po novem letu.

Prvi del sporeda je zaključil **Silvester Mihelčič**. Na elektronski harmoniki je igral svoje in drugih skladbe in nas očaral. Mnogi nismo še nikoli slišali igranja na elektronsko harmoniko, prav gotovo pa nobeden od nas tako lepega igranja. Mihelčič se je rodil v Metliki v družini z glasbeno tradicijo. Zdaj je ravnatelj glasbene šole v Črnomlju, a že nekaj časa v Hamiltonu, Kan., kjer vežba učence slovenske šole za nastop v njegovi glasbeni veseloigri za otroke »Maček Muri«.

V odmoru smo se spomnili vzornega člana naše prosvete **Jožeta Groma**, ki je nenadno in nepričakovano umrl po operaciji v bolnišnici in smo ga pokopali 7. novembra po obredu v naši cerkvi. Jože se je rodil v vasi pod Kumom in je bil leta 1941 z vso družino iz-

gnan v Nemčijo, da so napravili prostor za Kočevarje, ki naj bi bili predstraža na bodoči nemško-italijanski meji. Molite zanj, bil je dober katoličan in zaveden Slovenec!

Pozdravili smo v svoji sredi župnika iz Hamiltona **Franca Slobodnika** in profesorja glasbe Silvestra Mihelčiča. Prečitali smo karto, ki jo je vsem prosvetarjem pisala nekdanja članica naše prosvete **Minka Sturm** ob 10. obletnici, ko nas je zapustila in šla k hčerki v lepo Kalifornijo. Še vedno se rada spominja naših ur in z zanimanjem bere poročila o njih. Ponosna Gorenjka, hvala za pozdrave in dobre želje! Enako Vam želimo Newyorčani!

Drugi del je začela z igranjem na klavirju skladbe »Lago di Como« edina slovenska udeleženka maratonskega teka v New Yorku **Kazimira Lužnik** iz Slovenj Gradca, sestra naše zobozdravnice in solistke **dr. Dominike Lango** ter znanega direktorja **Antona Nanuta**. Na obeh poljih je dosegla lep, zavirljiv uspeh. Obljublja, da bo prihodnje leto zopet prišla in tekla. Kar pridite, vedno ste dobrodošli!

Mala **Metka Zupančič** je nato zapela solo brez spremljave in sicer pesem »Kje so moje rožice?« Metka je skromna deklica, a odlična pevka. Ravna se po zgledu svoje mamice. Le tako naprej, Metka, vsi te imamo radi in smo ti hvaležni, kadarkoli zapoješ nam v zabavo!

(dalje na str. 12)

Misijonska srečanja in pomenki

877. Č.s. Jeanne Elizabeth Pogorelc OSFS,

oblatinja sv. Frančiška v Južni Afriki, je »po dolgi boleznimi umrla in odšla v večnost. Bila je vzorna misijonarka. Naj v miru počiva na misijonskem pokopališču v Matjeskloofu. Saj se tudi me že bližamo dnevu, ko nas bo Gospod poklical k Sebi, da se izpolnijo naše želje.«

Tako piše iz Koelenhofa njena sosestra Therese Alojzija Šteh 10. novembra, ki je še toliko pri moči, da za svoje osebne potrebe sama poskrbi. Ostali čas pa dela družbo bolnici, s katero molijo skupaj za vse potrebe in se tudi spominja MZA, vseh dobrotnikov in g. Lenčka, ko se Bogu zahvaljuje za vse dobro, ki so ga iz zaledja prejale.

Njena sestra Therese Benigna in s. Marie Vincent Novak so še tam. Vse seveda v visoki starosti in zelo izgarane. S. Šteh je v pokoju s sestro iz Avstrije, ki je dopolnila 91 let in je privezana na posteljo.

Zadnje pismo je rajna s. Pogorelc nam pisala 5. januarja 1990 iz Port Nolloth: »Pri Gospodu sem z Vami neprestano. To iz hvaležnosti za dobrote, pomoči iz preteklosti, številne dobrote, razdeljene med ubogimi po Vašem trudu. Bog povrni! Za začetno Novo leto Vam želim, naj bi Vas božji blagoslov spremljal in vodil po svojem navdihu, da z delom še nadaljujemo in skupno orjemo v Gospodovem vinogradu za bližnjega. Molim in upam, da Vaše zdravje še drži. Moje zadnje čase — nisem več za kakšno rabo — razen pri Gospodu. Imate visoke izdatke za študij mladine. Vem, da ne štejete izdatke za dobra dela.

Tiho smo preživeli praznike. Vsemogočnemu gre zahvala. Marija nas varuje. Delo duhovnika je težko, skrbi velike, vendar ga molitev dobrih povsod spremlja, četudi je to samo skopa tolažba za tako požrtvovalno delo.

Novo leto 1990 smo začeli mirno s sv. mašo, prosili smo božji blagoslov za ves svet, za vsa ljudstva in potrebe. Le duhovnik je naš zastopnik pri Vsemogočnemu. Danes je došlo Vaše lepo darilo 'Misijonske Znamkarske Akcije' (MZA) za uboge \$500. Molimo, On bo povrnil. Oprostite mi pisavi in napakam. Ves

denar bo uporabljen za naše uboge, za njihovo hrano. Z Novorojenim Zveličarjem Vas pozdravlja v hvaležnosti s. Jeanne Elizabeth Pogorelc.«

Morda se ob tej priliki spomnimo v molitvi požrtvovalne rajne sodelavke gđ. Mary Hudolin iz Clevelanda, ki je kot čebelica pridno leta zbirala material, da je pošiljala pakete dobri s. Pogorelc. Menda sta se še iz domovine poznali Seveda je obenem vedno tudi zbirala za sv. maše in druge darove za rajnega jezuita o. Stankota Podržaja v Indiji. Naj vsi počivajo v miru!

Iz Ljubljane sporoča o smrti

dr. Franceta Mikuža, ravnatelja slovenske Družbe za širjenje vere, sestra Tiburcija Lenassi 7. novembra. Zahvaljuje se za naše informacije o misijonarjih na terenu. O rajnem piše:

»Gospod Mikuž je bil že dalj časa bolan, seveda ne tako, da bi moral ležati. Imel pa je skoraj vsako leto gripo in jo kar stoji prebolel. Pred pol leta mi je pripovedoval v Misijonski pisarni: 'Zdravnica mi je rekla, da imam zelo slabe laboratorijske izvide.' Imel je visok krvni pritisk, srce mu je pešalo, zelo veliko je imel v krvi holesterola.

Po mojem bi moral svojo bolezen bolj resno vzeti. Popolnoma bi se moral odpovedati kavi, kajenju, držati dieto, skratka skromno živeti. Res je pa tudi, da je bil preobremenjen. Na župnišču so sedaj delali fasado, potem verouk, priprava na misijonski simpozij, ki bo drugo leto itd. To je vse pripomoglo k tako nenadni smrti, da smo bili šokirani. Kuharica mi je rekla, da se je držal zdravniških navodil. Ona bolj ve, kot jaz.

Torej, 18. oktobra, v četrtek zvečer, mu je postalo zelo slabo, tako, da je padel. Nato so ga odpeljali v bolnico, kjer je v petek, 19. oktobra umrl za možgansko kapjo.

Na Misijonsko nedeljo 21. oktobra je bil pokopan na Dobrovi, ob veliki množici ljudi in duhovnikov. Od njega se je v Šmartnem pod Šmarno goro poslovil gospod dr. Alojzij Šuštar, nadškof in metropolit, s sv. mašo in lepim nagovorom. Pokopan je bil na Dobrovi pri Ljubljani. Mašo in

pogreb je vodil pomožni škof Jože Kvas. Tako smo izgubili našega ravnatelja misijonov v Sloveniji. Sedaj čakamo, kako bomo naprej delali. Bog z Vami! Lepe misijonske pozdrave od s. T.L.«

(Detroit-Windsor, dalje)

Darovi iz Detroita, Michigan

(v oklepaju je število darov, ki so bili dani za srečolov): Alice Belanger \$16; Joseph Briški \$10; France Gerkman \$41 (3); dr. Marjeta Jamšek-Tehirian \$80; Antonette Koshochy \$16; Miha in Mary Košir \$26 in še veliko peciva je Mary spekla (8); Pavla Košir \$16 in zvila je vse listke za srečolov (2); Ivanka Krek \$10; družina Franci Martinčič \$25; Jože in Milka Martinčič \$106, spekla pa sta tudi veliko kremovih rezin in dala lep dar za srečolov, jerbasa, z ribenško robo 12 komadov, kar je bilo vsem zelo všeč; Jožefina Prazen \$16; Mary Trambush \$200 in Stanley Vihtelič \$25. Skupaj zbranega iz Detroita \$485 za vse, \$10 za afriške bogoslovce, in \$20 za ljubljansko semenišče ter \$42 za srečke za glavne dobitke.

Iz St. Catherine's Ont., so darovali: Mimi Grebenc \$5; Mary Grebenc \$5. Skupaj \$10 za ljubljansko semenišče.

Iz Londona, Ont., so dali: Pepca Sitar \$6, Mary Škufca \$19. Dobrotniki, zbrali na avtobusu na romanju v Midland \$150 in sicer \$50 za vse, \$25 za afriškega bogoslovca, \$60 za ljubljansko semenišče in 15 listkov za glavne dobitke.

Še o rajnem dr. Janežu (konec)

»Bolničarka, ki je trenutno odgovorna za operacijski blok v največji bolnici v Tajpeju je dejala: 'Za mene bo dr. Janež ostal vedno najvišji vzor službe bližnjemu. Od njega sem se naučila postaviti interes bolnika pred vse drugo. Za nas Kitajce je predvsem presenetljivo, da je človek, ki bi mogel zaslužiti toliko denarja, polagal tako malo važnosti na denar. Ta njegova poteza in duh nezainteresirane predanosti služiti, je povzročil, da so kar izginile njegove slabosti in kar ga je vsem priljubilo.'

Dokler ki deluje v bolnici St. Mary's, je izjavil: 'Imel je pravega duha kamilijancev in ker je bil laik nam je bil v duhu zelo blizu.'«

Dr. Rizzi končuje svoje pismo: »Osebo me je najbolj v njem, posebno v zadnjem ob-

dobju njegovega življenja, zadel njegova fina občutljivost duha. Nikdar ni pozabil, ko je že vse oslabeled od bolečin, zahvaliti se za vsako zaslugo in do konca se je zanimal za svoje prijatelje v daljnem zaledju.«

Napis predsednika vlada na otoku Tajvana je dejal: »Tvoja dobrot bo živela vekomaj.«

Za vsakega, ki veruje, je dobrot enega človeka skromen izraz dobrote Boga samega. Tako se moramo zahvaliti Bogu, ki nam je razodel košček svoje Dobrote po »Velikem zdravniku dr. Janežu«.

O. Rizzi nam je v pismu obljubil v bližnji bodočnosti bolj temeljito študijo o dr. Janeževih osebnosti, poklicni usposobljenosti in podobnem. V nekaj dnevih bo tudi grob, kjer bo počival, dokončan. Prihodnjič bomo prejeli še več fotografij in več o »skladu za uboge bolnike«, ki so ga osnovali v dr. Janežev spomin.

Priložen foto je eden iz zadnjega leta, ko se je dr. Janež dogovarjal z glavno tajnico gđ. Sonjo Ferjanovo za srečanje na otoku, ki je sedaj odloženo za bodočnost v večnosti. Takrat ji je pisal, kako je zaposlen in da bi našel kak čas za obisk morda kak večer, po končanih dnevnih operacijah.

Nehote, kadar sem imel kak stik z dr. Janežem vsa ta leta, sem mislil na svoja leta doraščanja. Hodil sem na klasično gimnazijo v Maribor iz Pragerskega, kjer je bil moj oče železniški uradnik. Po nepredvidnosti me je nekega dneva, malo pred prihodom na postajo, blizu kurilnice študent pahnil, da sem padel iz vlaka in bil 11 dni nezavesten v mariborski bolnici. Po 13 mesecih zdravljenja sem moral k dr. Kocmurju na bergljah po pol ure daleč zaradi preobvezave rane na nogi. Težko je bilo in leta sem si želel, da bi postal zdravnik, ker bi lahko hodil zdraviti bolnike na domove in bi jim ne računal, če bi bili ubogi. Osem let mi je vzelo, predno sem se pod vplivom Katoliške Akcije in pogostnega prejema sv. obhajila odločil za duhovništvo, namesto medicine. Prepričan sem bil, da bom v tem poklicu lahko najboljše služil bližnjemu in samo zdravil ter pomagal. Božja Dobrota je naša življenja rešila, ko smo bili v največji nevarnosti, da nas komunizem uniči. Poslani smo bili v svet oznanjat Ljubezen. V Baragovem misijonu na Kitajskem bi dr. Janež moral biti naš zdravnik. Bog je drugače ukrenil v dobro mnogih, ki so ga na Tajvanu potrebovali. Mi bomo zanj molili in v njegov sklad za uboge bolnike darovali.

Rev. Charles Wolbang CM
131 Birchmount Road
Scarborough, Ontario
Canada M1N 3J7

Iz newyorške prosvete

(nadaljevanje s str. 11)

In za njo je nastopil naš nemurni, zvesti sodelavec **Nejči Zupan**. Citiral je duhovite humoristične zgodbe v slovenščini in angleščini in nas vse spravil v dobro voljo, da smo se od srca smejali njegovim duhovitim šalam. Naj omenim samo tri najkrajše:

1. - Moj dentist me je rešil otekline mojih dlesin in prav tako otekline v moji denarnici.

2. - Pred 400 let so vladali v tej deželi Indijanci. Takrat ni bilo ne davkov, ne narodnega dolga, ne mednarodnih zapletljajev in žene so delale vse. Ne morem razumeti, kako je mogel beli človek misliti, da bo izboljšal ta sistem. Ob hudodelstvih mladine, zločinah, inflaciji, streljanju voditeljev in uporih, mislim, da bi morali imeti Indijanci bolj stroge zakone o imigraciji.

3. - Nek možak je rekel: »Predno sva se poročila, je moja žena rekla, da se ustnice, ki so se dotaknile alkohola, ne smejo dotakniti njenih ust. Strinjal sem se z njo in je že 40 let nisem poljubil.«

Končal pa je spored S. Michelčič, ki nam je zopet igral na svoji harmoniki prelepe melodije — domače in tuje. Ko je nehal, nam je bilo žal. Radi bi ga še poslušali.

Dr. Zdravko Kalan

MALI OGLASI

Slovenski video (VHS) se dobi
»Slovenska Sprava«. Kočevski Rog, julij 1990. 2-urna kaseta, s sv. mašo za domobranci in vse druge pobite ob koncu 2. svetovne vojne, petje, govori. \$29.95. Send check or money order to:

Slovenian Video
P.O. Box 28
Unionville, OH 44088
(49,51)

For Sale

Groewood, 5 & 5 Double. Excellent condition. Owner broker.

Warehouse. Brick, 22,000 sq. ft. Northeast area.

George Knaus Real Estate
481-9300
(48-49)

Apartment For Rent

Lake Shore, E. 185 area. Lge, modern 1 bdrm apts. Appliances, air cond, carpeted. Gar. inc. Quiet bldg. Lease. \$325-\$350 per month. Call 338-3205 (x)

Off Lake Shore

Alum. 3 bdrms. Col. Fireplace in L. R. Natural woodwork. Tastefully decorated. 21 x 10 deck. 2 car gar. \$61,900.

Anton Matic — 338-3205 (x)

House For Sale

Euclid. 3 bdrms. Alum. sided. Walk to St. Christine church & school. Call 449-1560.

(47-50)

Apartment For Rent

E. 156 St. area. 62 or over, handicapped or disabled. \$271 per month. All utilities inc. Call 531-3820.

DR. JANEŽ JANEŽ je v sredi tega posnetka, poslanega s Tajvana. Na levi je p. G. Rizzi, na desni pa p. A. Didone, ki sta oba omenjena v člankih o dr. Janežu č.g. Wolbanga.